

Schoolplan

Hofstede College

2016 - 2020

**Hofstede
College**

Praktijkonderwijs
PrO+ en MBO-Entree

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	1
VOORWOORD	2
INLEIDING	3
1. DE SCHOOL.....	4
2. KWALITEITSBELEID	5
2.1 MISSIE EN VISIE	5
2.2 VORMGEVING VAN HET ONDERWIJS	5
2.3 DE ZORG	6
2.4 PASSEND ONDERWIJS	6
2.5 DE OMGEVING	7
2.6 EXTERNE ONTWIKKELINGEN.....	8
2.7 SAMENWERKING ESLOO COLLEGE	9
2.8 INTERNE EVALUATIE.....	9
2.9 BELEIDSVOORNEMENS.....	9
3. DE ONDERWIJSKUNDIGE VORMGEVING VAN HET ONDERWIJS	10
3.1 DE OPBOUW VAN HET ONDERWIJS.....	10
3.2 ONDERWIJSKUNDIGE UITGANGSPUNTEN.....	12
3.3 ONDERWIJSKUNDIGE DOELEN.....	13
3.4 BELEIDSVOORNEMENS.....	14
4. ORGANISATIE VAN DE SCHOOL	17
4.1 TOELATINGSPROCEDURE	17
4.2 LEERLINGZORG EN BEGELEIDING.....	20
4.3 BEGELEIDING EN TOETSING	21
4.4 ARBEIDSTOELEIDING	22
4.5 NAZORG	26
4.6 GROEPSINDELING EN -SAMENSTELLING.....	27
4.7 SCHOOLTIJDEN	28
4.8 ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN	28
4.9 COMMUNICATIE.....	29
4.10 LEERLINGENRAAD	30
4.11 OUDERBETROKKENHEID	31
4.12 ONTWIKKELGROEPEN	31
4.13 BELEIDSVOORNEMENS.....	32
5. INZET EN ONTWIKKELING PERSONEEL.....	34
5.1 INTEGRAAL PERSONEELSBELEID	34
5.2 BEKWAAMHEIDSDOSSIER (BKD).....	35
5.3 FUNCTIEMIX EN FUNCTIEBOUWWERK	35
5.4 TAAKBELEID.....	36
5.5 VERZUIMBELEID EN PREVENTIE.....	36
5.6 INSPRAAK EN MEDEZEGGENSCHAP	37
5.7 BELEIDSVOORNEMENS.....	37
6. FINANCIËEL EN MATERIEEL BELEID	38
6.1 BELEIDSVOORNEMENS.....	38
7. TOEKOMSTBEELD HOFSTEDE-COLLEGE.....	39

Voorwoord

Het Hofstede College valt onder het bevoegd gezag van Lucas Onderwijs.

Lucas Onderwijs stelt zijn scholen in staat en stimuleert hen het best denkbare onderwijs te bieden, opdat iedere leerling zich kan ontwikkelen tot een zelfbewuste, verantwoordelijke en kansrijke burger. Lucas Onderwijs wil dat vormgeven door samen te werken:

- vanuit waarden, in oorsprong ontleend aan de traditie van de christelijke geloofsgemeenschap;
- aan aantrekkelijk onderwijs dat zich onderscheidt door ontwikkeling, aandacht voor kwaliteit, goede zorg voor de medewerkers en solidariteit met kansarmen;
- in actief partnerschap met de maatschappelijke omgeving;
- met ruimte voor diversiteit van de scholen.

De pedagogische opdracht van de scholen is leerlingen een leeromgeving te bieden, waarin zij leren zelfstandig keuzes te maken. Wij willen leerlingen en jongeren zodanig vormen dat zij zelfstandig en volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving.

Het praktijkonderwijs is een vorm van regulier voortgezet onderwijs, dat ook omschreven zou kunnen worden als de arbeidsmarktgerichte leerweg. De leerlingen van het praktijkonderwijs worden door onderwijs op maat en individuele begeleiding toegeleid naar een volwaardige plaats op de arbeidsmarkt. Leerlingen van het Hofstede College worden daarnaast in staat gesteld om behalve het praktijkschooldiploma ook het Entreediploma (MBO) te behalen. Voor een deel van de leerlingen wordt daarmee de aansluiting gevonden met doorstroom naar niveau 1 of 2 van het MBO.

Wij stellen dat leerlingen in een goed georganiseerde en veilige omgeving het best tot leren en ontwikkeling komen. Wij bieden een veilige omgeving met een rijkgeschakeerde opleiding die hen niet alleen optimaal voorbereidt binnen hun mogelijkheden, maar hen ook voorbereidt op hun rol als zelfstandig en verantwoordelijk lid van de samenleving.

We willen de leerlingen leren omgaan met verschillen en hen zoveel mogelijk kansen bieden.

Dit schoolplan beschrijft de activiteiten van het Hofstede College op vele terreinen. Het gaat dan om de periode januari 2016 - januari 2020. Dit document dient onder andere ter verantwoording voor beleid op onderwijsinhoudelijk, organisatorisch en personeel gebied. Daarnaast heeft het schoolplan een interne ontwikkelfunctie dat jaarlijks aanzet moet geven tot de activiteitenplannen.

Belangrijk is dat het schoolplan geen statisch document wordt. Het is een beschrijving van de huidige situatie en de verwachte toekomstige ontwikkelingen op en rondom het Hofstede College. Het schoolbeleid voor de komende vier jaar wordt vastgelegd in verbeterpunten en voornemens op verschillende beleidsterreinen.

Den Haag, januari 2016

H.W. Mulder, directeur

Inleiding

Dit schoolplan beschrijft het integrale schoolbeleid op hoofdlijnen voor de komende twee jaar van het Hofstede College. In dit schoolplan wordt duidelijk waar we als school voor staan en wat we willen verbeteren en ontwikkelen in de periode van 2016 t/m 2018. Met dit schoolplan vindt verantwoording plaats naar het bestuur, de inspectie, de ouders en het personeel over vorm, inhoud en ontwikkeling van het onderwijs.

Het schoolplan is een beleidsinstrument dat sturing moet geven aan school- en onderwijsontwikkeling. Daarbij is het van belang dat het schoolplan geen keurslijf is van vaststaande afspraken. Het schoolplan biedt een kader voor onderwijsontwikkeling en kwaliteitszorg op het Hofstede College met ruimte om in te spelen op veranderende maatschappelijke en pedagogisch-didactische inzichten.

Het schoolplan is tot stand gekomen door overleg tussen ontwikkelgroepen, team en schoolleiding. Het plan is mede vastgesteld door de medezeggenschapsraad en valt binnen het kader van afspraken met de Haaglanden Praktijkscholen mbt het diploma en de samenwerking met Mondriaan.

Jaarlijks zal dit schoolplan worden geconcretiseerd door de ontwikkelgroepen met een activiteitenplanning. Hierin worden zo concreet en toetsbaar mogelijk de beleidsactiviteiten en de in dat jaar te behalen resultaten van de school benoemd. Jaarlijks zal de school een zelfevaluatie uitvoeren op basis van het schoolplan en het activiteitenplan. Resultaten vanuit deze zelfevaluatie worden benoemd en vormen samen met het schoolplan de basis voor het activiteitenplan van het daar op volgende schooljaar.

Het schoolplan is gericht op kwaliteitsbeleid en borging, het onderwijskundige beleid, schoolorganisatie en het personeelsbeleid.

1. De school

Het adres van de school is:

Het Hofstede College
Droogscheerdersgaarde 70
2542 BK Den Haag
Tel.: 070-3676233
Web site: www.hofstedecollege.nl
Email adres: info@hofstedecollege.nl
Brinnummer: 04NF

Het Hofstede College is een van oorsprong katholieke school en verzorgt praktijkonderwijs voor leerlingen vanaf 12 tot en met 18 jaar. Het Hofstede College is een volledig Haagse school met een duidelijke afspiegeling van de multiculturele samenleving. In oktober 2015 telde de school 244 leerlingen. De verwachting is dat het leerlingenaantal constant zal blijven of licht zal toenemen. Het percentage CUMI-leerlingen ligt rond de 85%.

De leerling populatie wordt bepaald door de Commissie van Deskundigen, samengesteld door het samenwerkingsverband Den Haag Zuidwest. Zodra deze Commissie van Deskundigen het, door onze school aangeleverde dossier, heeft beoordeeld, geeft men een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) praktijkonderwijs af.

Met deze toelaatbaarheidsverklaring mag de leerling definitief op onze school worden geplaatst.

Het onderwijs op het Hofstede College is gericht op leerlingen die binnen de indicatoren van het praktijkonderwijs vallen, ongeacht geloof en achtergrond. Het is een vorm van individueel regulier onderwijs met als doel de leerlingen zodanig toe te rusten, dat zij op zo zelfstandig mogelijke wijze deel kunnen nemen aan de huidige en toekomstige samenleving.

Het Hofstede College telt 40 medewerkers. De schoolleiding wordt gevormd door een managementteam. Dit team bestaat uit de directeur, 4 teamleiders, 2 coördinatoren en de P&O medewerkster.

Het Hofstede College is een van de 12 scholen, die samen met Zandvliet, De Populier, Heldring VMBO, Hofstad MAVO, Hofstad Lyceum, Edith Stein College, Diamant College, Esloo College, College St. Paul, Corbulo College en Montaigne College de Lucas Voorgezet Onderwijs Den Haag (LVODH) vormen. Deze Haagse Regio is een van de drie regio's, die qua structuur passen binnen het herontwerp "Samen Sterker" van Lucas Onderwijs. De scholen kennen een grote mate van autonomie voor wat betreft onderwijs en organisatie.

2. Kwaliteitsbeleid

In dit hoofdstuk staat het begrip kwaliteit centraal. Het schoolplan is een weergave van de wijze waarop het Hofstede College vorm geeft aan haar kwaliteitsbeleid. Kwaliteitszorg is een integraal onderdeel van het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het organisatiebeleid. In dit hoofdstuk ligt dan ook de nadruk op hoe het Hofstede College meet of de gewenste kwaliteit gehaald wordt en hoe men beleid aanpast. Kwaliteit mag immers geen toeval zijn.

Door doelgericht, integraal en systematisch aan de slag te gaan met kwaliteitszorg is het Hofstede College aan het veranderen van een organisatie van professionals naar een professionele, lerende organisatie. Het schoolplan met daaraan gekoppeld het jaarlijkse activiteitenplan vormt voor het Hofstede College een van de middelen om te werken aan integraal kwaliteitsbeleid.

De opdracht van het Hofstede College komt voort uit onze visie op onderwijs en uit onze missie. Daarnaast hebben externe ontwikkelingen, inspectierapporten, visitatierapporten, de interne evaluatie en sterkte/zwakte analyse invloed op de wijze waarop het onderwijs en onderwijsontwikkelingen worden vormgegeven. Dit alles resulteert in beleidsvoornemens voor de komende twee schooljaren. Deze beleidsvoornemens worden jaarlijks uitgewerkt in het activiteitenplan. De ontwikkelgroepen, onder en bovenbouw, hebben hier een uitvoerende, controlerende en evaluerende opdracht. De Haagse Regio zal vanaf 2018 een Regio-schoolplan ontwikkelen.

2.1 Missie en visie

Het Hofstede College is en van oorsprong katholieke school waar respect, persoonlijke aandacht en eenheid in verscheidenheid voorop staan. De school wil de leerling zo goed mogelijk begeleiden in de persoonlijke ontwikkeling, op weg naar volwassenheid.

De school biedt inspirerend onderwijs dat er op gericht is om leerlingen in een veilige omgeving zich te laten ontplooiën. Zij worden uitgedaagd om het beste uit zichzelf naar boven te halen. We hebben hoge verwachtingen en stellen duidelijke eisen.

De individuele leerling is steeds het vertrekpunt van alle processen die zich op het Hofstede College afspelen. Dit geldt voor het handelen tijdens het primaire proces maar ook voor de beleidsvorming. De leerdoelen worden per leerling aangepast aan de mogelijkheden van en kansen voor de leerling. Dit gebeurt door onderwijs en zorg op maat te bieden in een veilige, vertrouwde, uitdagende en sterke leeromgeving. De docent heeft een voorbeeldfunctie en heeft hart voor de leerlingen en het leren. Hij vertrouwt erop dat leerlingen willen leren. Hij kan omgaan met verschillen en past daarop zijn onderwijsstrategie aan. Hij daagt de leerling uit met een activerende en motiverende didactiek. Hij stelt concrete leerdoelen. Docenten leren actief en ook van elkaar.

2.2 Vormgeving van het Onderwijs

Leerlingen op de praktijkschool worden door achterstand en beperkte aanleg niet in staat geacht een startkwalificatie te behalen. De leerlingen verschillen sterk in aanleg, motivatie, ontwikkelingsniveau, achtergrond en interesse. Het onderwijs moet zijn afgestemd op de leer- en ontwikkelingsbehoeften van de individuele leerling. Het onderwijsaanbod op het Hofstede College is dan ook gebaseerd op de kerndoelen VO, die voor onze leerlingen geformuleerd zijn als streefdoelen; we stellen noodzakelijke maar haalbare eisen. In het derde leerjaar wordt na het herhalingsonderzoek gedetermineerd op drie niveaus; PrO, PrO-Entree, PrO-Entree+ (+ = doorstroom naar niveau 2 van het MBO). Het aanbieden en behalen van de Entree-opleiding is natuurlijk gekoppeld aan de eisen van het examenprogramma van het ROC.

Elke leerling heeft zijn eigen mogelijkheden en kansen. Deze moeten gedurende de schoolloopbaan steeds duidelijker worden. Het volgen van de leerlingen is hierbij een voorwaarde.

Het onderwijs op het Hofstede College draait om bewustmaking van de sterke kanten van de leerling en om het verder uitbouwen hiervan via een individuele, pedagogische benadering (succesbeleving).

2.3 De zorg

Het Hofstede College heeft in 2014 het zorgplan herschreven en vastgesteld. In januari 2017 zal dit plan worden herschreven en opnieuw worden vastgesteld.

De doelgroep van het praktijkonderwijs kenmerkt zich door een grote diversiteit aan niveaus, sociaal-emotionele problematieken en gedragsproblematieken.

Het Praktijkonderwijs is een vorm van individueel onderwijs; we houden rekening met individuele verschillen. Hierdoor hebben we te maken met uiteenlopende zorgbehoeften van leerlingen, waar we op individueel niveau mee aan de slag gaan.

Het zorgplan beschrijft hoe we met onze leerlingen omgaan, de wijze waarop we ze volgen en in welke richtingen we ze kunnen laten uitstromen. We verzorgen onderwijs op maat, waarbij we ons als doel stellen de leerling het beste uit zichzelf te laten halen.

De zorg voor onze leerlingen start bij de kennismaking en eindigt na het nazorgtraject. Uitgaande van ongeveer 5 maanden voor de toelatingsprocedure, 5 jaren op school en een nazorgtraject van maximaal 2 jaar, worden onze leerlingen dus ruim 7 jaar intensief gevolgd.

Het Hofstede College streeft ernaar om voor iedere praktijkschool leerling, die zich aangemeld heeft en een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) heeft gekregen, de juiste zorg te geven. Daarbij blijven we kritisch kijken naar wat de leerling nodig heeft en in hoeverre we dat kunnen bieden. Wanneer we dat niet kunnen, zullen we kijken of we de benodigde expertise intern kunnen ontwikkelen of via externen naar binnen kunnen halen.

Het Hofstede College werkt nauw samen met externe partijen als afdeling Leerplicht, de wijkagenten, het CJG (centrum jeugd en gezin) Jeugdgezondheidszorg (schoolarts). Dit zijn tevens onze ZAT-partners (Zorg- en Adviesteam).

Vanuit het samenwerkingsverband hebben alle VO scholen een schoolmaatschappelijk werkster+ voor een aantal uren per week toegewezen gekregen. Voor het Hofstede College is dat 6 uur per week. Ook de schoolmaatschappelijk werkster+ sluit aan bij het ZAT overleg

Daarnaast wordt ook samengewerkt met instanties als Ipse-de Bruggen, Ipse-de Jutters, de Banjaard, de Waag, het Palmhuis, Jeugdreclassering, het CIT (crisis interventie team), Centrum 1622 en Veilig Thuis.

2.4 Passend onderwijs

De wet Passend Onderwijs is in augustus 2013 ingevoerd.

De school werkt samen met het SWV-Zuid-Holland-West en met regionale scholen. Er zijn gezamenlijk afspraken gemaakt over het ondersteuningsaanbod van deze regionale scholen. Het Hofstede College heeft een adequaat ondersteuningsprofiel. Bij de ondersteuning wordt een onderscheid gemaakt tussen basis-, breedte- en diepteondersteuning.

De basisondersteuning is op alle scholen voor voortgezet onderwijs gelijk, maar niet identiek.

Schoolbesturen hebben samen vastgesteld wát tot de basisondersteuning behoort, maar elke school geeft dat vorm op de manier die aansluit bij de onderwijsvisie van de school. Daarnaast mag een

school in de basisondersteuning nog een uitgebreider aanbod doen, aansluitend bij het profiel of de visie van de school. Deze basisondersteuning staat uitgebreid beschreven in het Hofstede ondersteuningsprofiel.

De breedteondersteuning kan per school verschillen. Het gaat dan om een aanbod voor een specifieke leerling cq. groep leerlingen die meer nodig heeft dan de basisondersteuning. De scholen hebben onderling afspraken gemaakt t.a.v. de verdeling van die extra ondersteuning over de scholen. De verdeling is tot stand gekomen op basis van expertise van een school en de wens om leerlingen met extra ondersteuning niet te concentreren op een beperkt aantal scholen.

De diepteondersteuning is bijzonder intensieve ondersteuning, die zeer gespecialiseerde kennis van de medewerkers vraagt en hoge eisen stelt aan de organisatie van een school. Het is ondersteuning die het Hofstede College niet kan bieden en die binnen ons Samenwerkingsverband geconcentreerd is op het speciaal onderwijs (het VSO) of de boven schoolse voorziening: het FlexCollege. Iedere school heeft vanuit het samenwerkingsverband een SOT (schoolondersteuner) toegewezen gekregen, deze ondersteunt de school bij de indicatieaanvragen voor extra en/of diepte ondersteuning bij het samenwerkingsverband.

Stand van zaken

Passend Onderwijs is nog in ontwikkeling. Binnen de partners is meer beweging gekomen, waardoor het vaker lukt om leerlingen een passende plek te bieden.

De komende jaren zal de inspanning van de school zich richten op het verbeteren van de communicatie en samenwerking tussen SWV, scholen, ouders, zorgpartners, ondersteuningsteam en kernteamleider zorg en toelating.

Het basis- en extra ondersteuningsaanbod zijn omschreven in het school ondersteunings-profiel van de school.

2.5 De omgeving

De omgeving is van grote invloed op de ontwikkeling van de leerlingen. In een goed georganiseerde en veilige omgeving komen de leerlingen het best tot leren en ontwikkeling. Veiligheid is een basisbehoefte van alle leerlingen en medewerkers. Het Hofstede College kenmerkt zich door een veilig klimaat waarbij sprake is van onderlinge betrokkenheid, regelmaat en structuur. Het Hofstede College heeft actieve preventied medewerkers, bedrijfshulpverleners en EHBO-ers, die zorgdragen voor de fysieke veiligheid van leerlingen en medewerkers.

De school doet al het mogelijke om de fysieke maar ook de emotionele veiligheid van leerlingen en personeel te garanderen. Waar ouders, leerlingen of docenten problemen ervaren in de schoolsituatie wordt in alle openheid geluisterd en gezocht naar oplossingen.

Het onderwijs aan leerlingen wordt op het Hofstede College verzorgd in een uitdagende context, zowel binnen als buiten het leslokaal en de school. Door de klassen heterogeen samen te stellen als het gaat om gedrag, leerproblemen, geslacht en afkomst, ervaren de leerlingen onderling uitdaging om te komen tot leren, ontwikkeling en samenwerking. Participatie van de leerling bij de vormgeving van zijn eigen onderwijsleerproces (IOP) levert een positieve bijdrage aan een krachtige leeromgeving. Het onderwijs sluit aan bij de maatschappelijke omgeving.

Het Hofstede College is gehuisvest in een mooi recent gebouwd schoolgebouw dat in 2010 werd betrokken. Het is ontworpen en gebouwd op basis van het programma van eisen van het Hofstede College.

Zo kent het gebouw 15 basislokalen, 6 praktijklokalen (een technieklokaal, een hout/bouw lokaal, een instellingskeuken voor consumptieve techniek en horeca, een informaticalookaal, een lokaal voor zorg en welzijn, een lokaal voor dienstverlening, een lokaal voor mode en kleding, een gymnastiekzaal met fitnessruimte, een simulatiebedrijf (met laad- en losplaats en magazijn). Dit simulatiebedrijf beschikt over een catering afdeling (in de centrale hal), een garage afdeling (banden en auto-onderhoud) en een oefenplaats voor de vorkheftruck. De praktijklokalen zijn meest ingericht als oefenbedrijven, die aansluiten bij de uitstroomprofielen.

Verder heeft het gebouw een personeelsruimte, verschillende kantoorruimtes voor de directie en het middenkader, de administratie, de psycholoog, de schoolarts en de gebouwbeheerder. Daarnaast heeft het gebouw een vergaderruimte en een aantal spreekkamers.

De leeromgeving buiten de school bestaat onder andere uit verschillende soorten stages (maatschappelijke-, oriënterende stages en arbeidsstages in al dan niet geaccrediteerde leerbedrijven), excursies en bedrijfsbezoeken. Het Hofstede College werkt samen met gastdocenten van onder meer de Schoolformaat en Centrum 16/22. Daarnaast staat het Hofstede College open voor stagiaires van diverse opleidingen.

2.6 Externe ontwikkelingen

Het Hofstede College bereidt leerlingen voor op deelname aan de maatschappij en maakt tegelijkertijd deel uit van die maatschappij. Een praktijkschool richt zich op de koppeling tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

De huidige maatschappij is te beschrijven als een snel veranderende kennismaatschappij. Deze maatschappij wordt steeds ingewikkelder en complexer en verandert in een informatiemaatschappij. De deelnemers, dus ook onze leerlingen, dienen steeds meer te weten om zichzelf staande te houden. Kennis en informatie hebben en kunnen verzamelen zijn noodzakelijk om te kunnen blijven functioneren.

Het Hofstede College heeft geen problemen met het invullen van vacatures. Deze vorm van onderwijs wordt door een groeiend aantal docenten (ook in opleiding) als aantrekkelijke mogelijkheid binnen het Voortgezet Onderwijs gezien. Door open te staan voor geïnteresseerden en studenten ontstaat een netwerk van potentiële medewerkers. Naast het bieden van stageplaatsen worden ook ontwikkelkansen geboden aan onderwijsassistenten (TOA's) om zich te ontwikkelen tot instructeur of docent.

De aanhoudende berichten over personeelstekorten, de krimpende arbeidsmarkt, het aantrekkelijker maken van het beroep van docent, het inkorten van de functieschalen, de functiemix en de grotere mogelijkheden om scholing te bieden (lerarenbeurs) maken het vak van docent en onderwijsmedewerker aantrekkelijker.

Het beheersen van de Nederlandse taal is een van de belangrijkste voorwaarden om succesvol te zijn in onze samenleving. Dit geeft natuurlijk een opdracht aan de gehele samenleving maar zeker aan het onderwijs. Het Hofstede College heeft de Nederlandse taal altijd als kerndoel gezien en heeft daar veel in geïnvesteerd. Een structurele en planmatige aanpak van taal in al haar facetten heeft een hoge prioriteit op het Hofstede College. Er is steeds meer inzicht in de manier waarop de taalontwikkeling de onderwijsresultaten beïnvloedt. Op alle meetmomenten voor taaltoetsen worden de grootste achterstanden geconstateerd op taalaspecten, die direct te maken hebben met de kennis van de wereld en de informatieverwerking die hierop voortbouwt: mondeling taalbegrip, woordenschat (in het bijzonder vaktaalwoorden en schooltaalwoorden), tekstuele vaardigheden (in het bijzonder begrijpend lezen).

Voor het schooljaar 2016-2017 zijn diverse leerlingen aangemeld die slechts kort in Nederland zijn en daarmee de Nederlandse taal maar zeer beperkt beheersen. Voor deze nieuwe doelgroep/instroom wordt een apart NT2-programma en scholing voor enkele collega's ingezet.

2.7 Samenwerking Esloo College

In augustus 2015 is een samenwerking ontstaan tussen het Hofstede College Praktijkschool en het Esloo College. De directeur van het Hofstede College is a.i. bovenschols de directeur van het Esloo College geworden tot augustus 2016. De samenwerking richt zich op de kwaliteit van het onderwijs, de organisatie, het personeelsbeleid en de financiën. De interim periode is in augustus 2016 beëindigd en is het management van Esloo College vormgegeven door het aanstellen van een locatiedirecteur en twee teamleiders. Het Hofstede College en Esloo College maken deel uit van de Haagse Regio en zullen dus op meerdere gebieden kunnen en gaan samenwerken.

2.8 Interne evaluatie

Beleidsvoornemens van het Hofstede College volgen uit de visie en missie van de school op onderwijs en leerlingen, externe ontwikkelingen en de interne evaluatie. De ontwikkelgroepen op het Hofstede College in samenwerking met teamleiders en schoolleiding implementeren, volgen en evalueren de ingezette en bestaande processen.

De Inspectie van het Onderwijs merkte eerder op dat de wijze waarop het Hofstede College Praktijkschool werkt aan verbeteringsactiviteiten in hoge mate bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs. Op het Hofstede College Praktijkschool ontwikkelen leerlingen zich in hoge mate naar wat verwacht mag worden. De ontwikkelingen en vorderingen van leerlingen worden gevolgd. Slechts een enkele leerling verlaat voortijdig de school. Vrijwel alle leerlingen sluiten het Hofstede College af met het Diploma Praktijkonderwijs en een derde van deze leerlingen behaald tegelijkertijd het Entree diploma (MBO niveau 1). Aansluitend aan het Hofstede College hebben de leerlingen een passende baan, stromen door naar vervolgonderwijs (MBO 1 en MBO 2) of combineren werk met scholing.

De verandering van de leerling populatie en vooral de veranderende mentaliteit van de leerlingen (en ouders) hebben eerder geleid tot twijfel rond het eigen functioneren van docenten. Daarnaast is ook het gevoel van veiligheid in en om de school een terugkerend onderwerp van gesprek. Het Hofstede College heeft natuurlijk een actueel schoolveiligheidsplan, een pestprotocol en heeft het predicaat "veilige school". Hoe om te gaan met straatmentaliteit en agressie blijven actueel en vragen om extra aandacht (bijvoorbeeld door weerbaarheidstrainingen). De weerbaarheid van leerlingen blijft een aandachtspunt ook al is de hardheid van de straat herkenbaar, maar ook de weerbaarheid van docenten en medewerkers zal aandacht blijven vragen.

2.9 Beleidsvoornemens

Beleidsvoornemens van het Hofstede College ten aanzien van de kwaliteitszorg volgen, zoals eerder gemeld, uit de visie en missie van de school op onderwijs en leerlingen, externe ontwikkelingen en de interne evaluatie. Inspelen op de vaak snelle veranderingen in de samenleving, het leveren van maatwerk aan de leerlingen en rekening houden met de krimpende arbeidsmarkt vormen de algemene uitgangspunten van het beleid van het Hofstede College. Nieuwe onderwijsconcepten zullen daarbij gehanteerd worden.

3. De onderwijskundige vormgeving van het onderwijs

De wetgever schrijft scholen voor praktijkonderwijs een inspanningsverplichting voor met betrekking tot de (aangepaste) kerndoelen basisvorming. Daarmee vormen deze kerndoelen formeel het kader waar binnen de programmering zich afspeelt.

De doelen komen voort uit de visie, missie en uitgangspunten van de school. Voor de meeste leerlingen zal het praktijkonderwijs eindonderwijs zijn.

De doelstelling van het Hofstede College praktijkschool is drieledig:

1. Sociale redzaamheid en burgerschap: De leerling functioneert zo zelfstandig mogelijk in de maatschappij (wonen en recreëren).
2. Werknemerschap en arbeidsgeschiktheid: De leerling is in staat om via scholing- en stageprojecten arbeid te verwerven, te verrichten en te behouden in een bedrijf of instelling.
3. Doorstroming vervolgonderwijs (combinatie werken/leren, MBO niveau 1 en 2).

Het onderwijsaanbod is zo mogelijk gebaseerd op belangstelling van de leerling in samenhang met maatschappelijke wenselijkheden en noodzakelijkheden. Het onderwijs is gebaseerd op overzichtelijke en zinvolle praktische elementen. Het gaat om een brede ontwikkeling van de leerlingen. Daarbij gaat het niet alleen om cognitief gericht onderwijs. De sociaal-emotionele, creatieve, lichamelijke en competentie ontwikkelingen krijgen op het Hofstede College een gelijkwaardige waardering.

3.1 De opbouw van het onderwijs

Het 2-jarig basisvormend traject; de onderbouw

De leerlingen die het praktijkonderwijs bezoeken hebben een verminderde aanleg en een behoorlijke didactische achterstand (>= drie jaar). Door gericht te werken aan genoemde achterstanden, nemen de mogelijkheden van de leerlingen toe en wordt hun zelfredzaamheid verbeterd. De basisvorming staat centraal maar de kerndoelen zijn vertaald in streefdoelen en het curriculum is aangepast. Het curriculum is gebaseerd op t de domeinen wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. Frans, Duits en Economie behoren niet tot het curriculum, praktische vaardigheidstraining en sociale vaardigheidstraining echter wel.

De ontwikkeling van de leerling wordt nauwgezet gevolgd. In het basisvormend traject is het bewijzensysteem volledig ingevoerd. Leerlingen sluiten de basisvorming of delen daarvan af met een bewijs of certificaat. Deze bewijzen worden toegevoegd aan het portfolio. Mocht een leerling niet voldoen aan de eisen van het bewijs, het betreffen haalbare doelen, is voorzien in herkansingen in leerjaar 3. Nederlandse taal en leesvaardigheid zijn van essentieel belang voor de toekomstmogelijkheden van de leerlingen. Individuele benadering en huiswerk vormen structurele onderdelen van het onderwijspakket. Alle leerlingen werken aan hun **Individueel OntwikkelingsPlan**, het IOP.

Het werknemer vormend traject; de bovenbouw

De leerlingen worden opgeleid om een zelfstandige plaats op de arbeidsmarkt te veroveren. Deze opdracht van het praktijkonderwijs is omvangrijk. Er moet veel in de voorwaardelijke sfeer gewerkt worden. De factoren daarbij zijn: persoonlijkheidsontwikkeling, taakbewustzijn en taakacceptatie, sociale vaardigheden, concentratie en doorzettingsvermogen. De school biedt ruime gelegenheid tot gericht trainen van routinematige arbeid en het volgen van stages, zowel in- als extern. De school biedt onderwijs in relatie met de opgedane ervaring in het verrichten van arbeid.

Door het stageprogramma met maatschappelijke stages, bedrijfsbezoeken, oriënterende stages en arbeidsstages, en door het gericht trainen van routinematige arbeid (arbeidssimulatie in het oefenbedrijf) worden de leerlingen voorbereid op de arbeidsmarkt. Het daarop aansluitende lesprogramma wordt gekenmerkt door een hoge maatschappij- en arbeidsrelevantie. Binnen de praktijkvakken zijn er modules ontwikkeld die zijn gekoppeld aan de stage richting waarin een leerling stage loopt. Deze Modules Ondersteuning en Stage (MOS) zijn verbonden aan de oriënterende (leerjaar 4) en arbeidsstages (leerjaar 5).

De Modules Ondersteuning en Stage zijn gekoppeld aan de uitstroomprofielen:

- Techniek
- Horeca/voedsel en Leefomgeving
- Zorg en Welzijn
- Verkoop/ Retail & Administratie

Het Arbeidstraject PrO en Entree Opleiding

De praktijkscholen in Haaglanden hebben 10 jaar geleden het Praktijkschooldiploma ontwikkeld. Het praktijkschooldiploma dat haalbare doelen en noodzakelijke eisen stelt aan de deelnemende leerlingen. Doelen en eisen die een succesvolle overstap van school naar de arbeidsmarkt mogelijk maken.

Al vanaf de schooljaren 2003/2004 t/m 2007/2008 heeft het Hofstede College naast het praktijkonderwijs ook een ROC-kansen traject aangeboden. Aan het eind van het derde leerjaar werden leerlingen geselecteerd, die in potentie de mogelijkheid hadden door te kunnen stromen naar niveau 1 of soms niveau 2 van het ROC. Deze leerlingen volgden in het vierde jaar een aangepast onderwijsprogramma waardoor hun slagingskans op het ROC vergroot werd. Dit programma was gericht op het vergroten van de cognitieve vaardigheden, het aanleren van studievaardigheden en het verdiepen van sociale en praktische vaardigheden. Door de samenwerking met Mondriaan (slagboomfunctie) werd uitval van leerlingen afkomstig uit het praktijkonderwijs voorkomen.

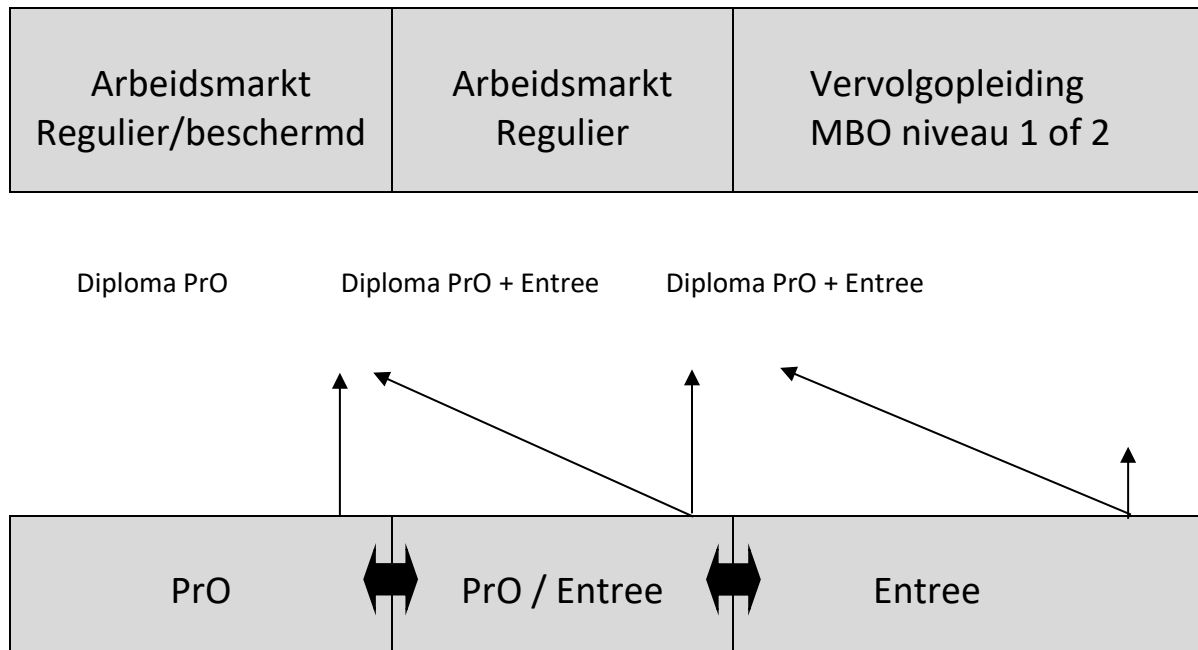
Uit de jaarlijkse evaluatie werd duidelijk dat de ROC-klas een te aparte status innam en dat leerlingen in PrO-klassen zich afgewezen voelden met negatieve gevolgen. Daarnaast werd duidelijk dat het niveau 1 minder werd aangeboden en niveau 2 vaak te hoog gegrepen was.

Vanaf schooljaar 2008/2009 werd een traject AKA (Arbeidsmarkt gekwalificeerd Assistent) volledig geïntegreerd in het praktijkonderwijs aangeboden met mogelijkheden voor doorstroming naar niveau 2. Dit in samenwerking met de Haaglanden Praktijkscholen en Mondriaan. Jaarlijks werd een convenant met Mondriaan afgesloten dat het mogelijk maakte de opleiding AKA aan te bieden op de praktijkschool en het examen te laten afnemen door Mondriaan.

In het schooljaar 2014/15 is gestart met het aanbieden van de Entree Opleiding (nivo1) De leerlingen worden aan het eind van het derde leerjaar geselecteerd voor de Entree Opleiding die volledig in het praktijkonderwijs is geïntegreerd. Deze opleiding duurt twee jaar en start in leerjaar 4. De examens vinden plaats aan het eind van het tweede jaar (dus in leerjaar 5). Tijdens deze twee jaar kunnen leerlingen competenties ontwikkelen en hiervan bewijs leveren, deze kunnen ook al afgetekend worden in het 1^e Entree jaar (leerjaar 4). Er wordt van de leerling een bepaalde mate van zelfstandigheid verwacht ten aanzien van het bijhouden van het eigen portfolio. Uiteraard onder begeleiding van de mentor.

Door het integreren van de Entree Opleiding in het praktijkonderwijs zijn er drie uitstroomniveaus mogelijk met ieder vier uitstroomprofielen Techniek, Horeca/voedsel en Leefomgeving, Zorg en Welzijn, Verkoop/ Retail & Administratie:

- Leerlingen die onze school verlaten met het Praktijkschooldiploma*, richting arbeidsmarkt (vrije bedrijf of naar een begeleid arbeidstraject).
- Leerlingen die onze school verlaten met het Praktijkschooldiploma en het Entree diploma, richting arbeidsmarkt (vrije bedrijf).
- Leerlingen die onze school verlaten met het Praktijkschooldiploma en het Entree diploma, richting MBO niveau 1 (smal) of MBO niveau 2.

3.2 Onderwijskundige uitgangspunten

Het uitgangspunt voor al het handelen binnen de drie beschreven trajecten, is de leerling met zijn kennis, vaardigheden, competenties en mogelijkheden. Rekening houdend met de verschillen tussen leerlingen en door een op de doelgroep toegesneden onderwijsaanbod proberen we de leerling zover te brengen dat hij/zij actief deelneemt aan het onderwijsprogramma en daarmee zo zelfstandig mogelijk een plaats in de maatschappij te verwerven en te behouden (leren, loopbaan en burgerschap, hierin komen de gebieden wonen, werken en vrije tijd volledig aan de orde). De slogan “Het beste uit jezelf halen” sluit hierbij volledig aan.

Door adaptief onderwijs toe te passen en gelegenheid te bieden tot diverse groeibevorderende ervaringen, tracht het Hofstede College een positief zelfbeeld bij de leerlingen te ontwikkelen. Dit wordt onder andere bewerkstelligd door de leerlingen gelegenheid te bieden tot succeservaringen, relatie-ervaringen en het vergroten van de zelfstandigheid.

Door zo direct mogelijk aan te sluiten bij het leven nu en het leven straks, vergroten we de succeskans van het halen van de individuele leerdoelen. Door aan te sluiten bij de belangen van de leerling wordt de motivatie vergroot.

Het onderwijsprogramma van het Hofstede College kenmerkt zich door hoge mate van maatschappij- en arbeidsrelevantie. De maatschappelijke ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd en vertaald naar het onderwijs voor de leerlingen.

3.3 Onderwijskundige doelen

De doelstelling van het praktijkonderwijs is het aanbieden van onderwijs aan leerlingen, die overwegend een (ortho-)pedagogische en (ortho-)didactische benadering behoeven en die niet toelaatbaar zijn op het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO).

In het streven naar sociale redzaamheid werken we aan het succesvol kunnen aangaan van en omgaan met relaties. Sociale vaardigheid is een structureel onderdeel van het curriculum in alle leerjaren. Daarnaast organiseert het zorgteam van de school sociale vaardigheidstrainingen voor de leerlingen die behoefte hebben aan extra ondersteuning.

Het gaat ons erom dat de leerling zo zelfstandig mogelijk in de maatschappij kan functioneren. Zelfstandig werken wordt bevorderd door systematisch te leren werken. Leerlingen worden dan ook begeleid bij het plannen, uitvoeren en controleren van eigen activiteiten. Iemand die zelfstandig kan werken, is in staat om zijn werk voor te bereiden, uit te voeren volgens plan, te controleren en initiatief te nemen voor een volgende taak. Op het Hofstede College leren leerlingen actief en zelfstandig. Dit betekent onder meer dat de rol van de docent verschuift: hij zal minder doceren en meer begeleiden en coachen. Het houden van individuele coaching gesprekken (IOP) met leerlingen is daarvoor een noodzakelijke voorwaarde.

Leerlingen leren vooral door doen. Het gaat steeds meer om het doen, het experimenteren, het creëren en het handelend bezig zijn. Leren in het praktijkonderwijs is competentiegericht.

Zelfstandig werken is te onderscheiden in de volgende fasen:

1. Taakgerichtheid; De mate waarin de leerling zich bewust is van het soort werk en de werkomstandigheden tijdens de opleiding en stage.
2. Inschatting van een taak; Het zicht krijgen op een taak die de leerling vaak moet uitvoeren.
3. Voorbereiding; De leerling gaat na welke spullen hij nodig heeft en waar hij op moet letten tijdens de uitvoering.
4. Uitvoering.
5. Controleren; Is het werk volgens het voorbereide plan uitgevoerd?
6. Initiatief nemen voor een volgende taak.

Voor de leerlingen wordt de volgende terminologie gehanteerd:

- **Vorbereiden:** Wat moet ik doen? Hoe ga ik het doen? Welke spullen heb ik nodig?
- **Uitvoeren:** Uitvoeren van het werk, de taak of opdracht!
- **Afronden:** is de opdracht volledig uitgevoerd?
- **Evalueren:** Is de opdracht goed uitgevoerd, is er niets vergeten enz.

Het principe van eerst 'Vorbereiden', 'Uitvoeren' en 'Afronden' is het fundament voor alle vakken op het Hofstede College. Het aanleren van deze systematische manier van werken bevat een wezenlijke bijdrage aan de zelfstandigheidbevordering van leerlingen die op weg zijn van school naar arbeid. We brengen leerlingen zelfstandigheid en gevoel voor eigen verantwoordelijkheid bij.

3.4 Beleidsvoornemens

Voor de komende jaren zullen de volgende onderwerpen ontwikkeld en geïmplementeerd worden:

Doorontwikkeling van het diploma-pro als kwaliteitskeurmerk

De afgelopen jaren is er intensief gewerkt aan het tot stand komen van het Haaglanden Praktijkschool Diploma. Door samenwerking van de zes Haaglanden praktijkscholen is een samenwerking en afstemming ontstaan van de inhoud van de opleiding Praktijkonderwijs. De scholen hebben ruimte om hun eigenheid in stand te houden maar verplichten zich inhoud te geven aan het arbeidsmarktgerichte traject dat competentie gericht is. De scholen werken met het IOP en portfolio's in aanloop naar het examen. Dit portfolio is een verzameling van bewijzen die de noodzakelijke competenties onderbouwen en verwijzen naar de domeinen van het curriculum. Het betreffen haalbare doelen voor de doelgroep van het praktijkonderwijs, zo worden er geen einddoelen gesteld aan de cognitieve vakken maar wordt wel ontwikkeling geëist. De leerdoelen zijn afhankelijk van de kansen en mogelijkheden van de individuele leerling maar zetten aan tot het beste uit zichzelf te halen. Differentiatie naar tempo, werkvorm, verrijking, herhaling en interesse zijn daarbij noodzakelijk, evenals het kunnen reflecteren op eigen gedrag en vaardigheden. De veranderende mentaliteit en motivatie zijn aspecten die steeds nadrukkelijker aan de orde komen.

Het Praktijkschool Diploma, gebaseerd op het Haaglanden model, is door diverse scholen in Nederland overgenomen en ingevoerd. Steeds meer praktijkscholen maken deze keuze.

Doorontwikkeling entree opleiding i.s.m. ROC Mondriaan

Het initiatief van het Hofstede College om een doorlopende leerlijn te ontwikkelen om de leerlingen meer perspectief te bieden is in beweging. Naast het praktijkonderwijs wordt ook de mogelijkheid geboden om het Entree-diploma (niveau 1) te behalen. Deze opleiding wordt in samenwerking met het ROC Mondriaan aangeboden. De Haaglanden praktijkscholen hebben een convenant gesloten met het ROC Mondriaan. Dit Entree-diploma kan, gelijk aan het praktijkschooldiploma, als eindonderwijs worden gezien. De leerlingen stromen uit naar een volwaardige plaats op de arbeidsmarkt. Met het behalen van het Entree Diploma kunnen leerlingen ook doorstromen naar het MBO nivo 2. Het 'omgaan met verschillen' wordt door dit onderwijsaanbod mede uitgewerkt. De inhoudelijke ontwikkeling vindt plaats in samenwerking tussen het Hofstede College en Mondriaan. Een coördinator van het Hofstede College is voorzitter van werkgroep Entree en lid examencommissie van Mondriaan.

Doorontwikkeling uitstroomprofielen en branche opleidingen

De 4 uitstroomprofielen: Techniek, Zorg en Welzijn, Horeca/Voedsel en Leefomgeving, Verkoop/ Retail & Administratie sluiten goed aan bij de diverse branches waarin wordt stagegelopen. De ontwikkeling richt zich op de inhoudelijke kwaliteit en verrijking. Het aanbod wordt digitaal ondersteund en maakt individuele keuzes van leerlingen mogelijk. Doel is het komen tot meer vraag gestuurd onderwijs vanuit de leerlingen door (nog) meer inzicht in het leerproces te bieden. Verbreden en verrijken van het aanbod van branchegerichte opleidingen: BHV, VCA, HACCP, Groothuishouding maar ook gespecialiseerde opleidingen als vorkheftruckchauffeur en rijden met een (elektrische) pompwagen. Door dit aanbod wordt nog meer aangesloten worden bij de individuele mogelijkheden, ambities en leerbehoeftes van leerlingen.

Ontwikkeling en implementatie curriculum

Naar aanleiding van het invoeringsplan Curriculum Praktijkonderwijs 2012 is er op het Hofstede College in het schooljaar 2014-2015 een matrix gemaakt waarin alle streef en beheersingsdoelen zijn uitgewerkt. Daarnaast is gekozen om een vijfde domein toe te voegen, nl het domein Leren. Deze doelen zijn per leerjaar en per vakgebied naast ons onderwijsaanbod gelegd. Op deze wijze is in kaart gebracht welke doelen waar, wanneer en hoe aangeboden worden. Ook is in kaart gebracht of

er doelen staan beschreven in het curriculum die niet in ons onderwijsaanbod voorkomen. Naar aanleiding van die inventarisatie is er bekeken of dit bewuste of onbewuste onderwijskundige keuzes zijn geweest.

Er is gekozen om het bewijs van de behaalde doelen vorm te geven als portfolio-opdrachten en schooleigen certificaten. Tijdens de schoolloopbaan kunnen de leerlingen deze bewijzen behalen en verzamelen om daarmee te voldoen aan de eisen van het "Haaglanden Praktijkschooldiploma. De eisen voor de schooleigen certificaten zijn terug te vinden in de diverse reglementen en het protocol beoordelings- en examencommissie.

In het schooljaar 2015-2016 worden, met name voor de onderbouw, portfolio-opdrachten ontwikkeld. Het onderbouwportfolio wordt voor de leerjaren 1 en 2 ontwikkeld, voor de leerjaren 3,4 en 5 zijn er aanpassingen en toevoegingen gemaakt. Het vakonderwijs neemt de doelen op in de vakplannen en zijn onderdeel gemaakt van het te behalen certificaat. Het geheel aan bewijzen is terug te vinden in de matrix en zullen uitgewerkt worden per leerjaar en vakgebied. Een aantal doelen uit de curriculum matrix zijn nog niet geheel afgedekt en hierover zullen besluiten worden genomen en worden toegevoegd aan het onderwijsprogramma.

Koppeling opp/iop/lvs/curriculum in digitaal systeem

De verwachte ontwikkeling van de leerlingen binnen het praktijkonderwijs wordt in de eerste periode van leerjaar 1 beschreven in het OPP (ontwikkelperspectief). Dit moet jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld worden. Gedurende het schooljaar stuurt de leerling, met behulp van zijn mentor, zijn eigen ontwikkeling via het IOP (individueel ontwikkelplan). Dit IOP is de basis en het individuele vertrekpunt van het onderwijs

In schooljaar 2015-2016-2017 wordt een nieuw digitaal programma ontwikkeld waarin het OPP/IOP/LVS en het curriculum Praktijkonderwijs aan elkaar gekoppeld worden. Tijdens een studiedag zal dit gepresenteerd worden aan het gehele team en daarmee wordt de implementatie gestart. In het rooster van 2016-2017 zal tijd ingeruimd moeten worden voor IOP_ en coaching gesprekken tussen leerling en mentor. Dit zal organisatorische flexibiliteit en veranderingsbereidheid vragen van het gehele team en het management van het Hofstede College.

De vakdocenten komen tot een verdere uitwerking van de doelen binnen het vakonderwijs en zullen daarmee de curriculumdoelen zichtbaar maken in hun onderwijsaanbod.

Reken- en taalonderwijs en de inzet remedial teaching

De pdca-cyclus mbt het taal en rekenonderwijs en de inzet van RT, ten behoeve van het domein Leren staat centraal in ontwikkelgroepen onder- en bovenbouw.

Deze plannen zullen verder uitgewerkt worden in het activiteitenplan van de ontwikkelgroepen

Doorontwikkeling competentiegericht werken

Leren in het praktijkonderwijs is competentiegericht. Leerlingen leren door doen. Het Hofstede College wil leerlingen de gelegenheid bieden te experimenteren, te creëren en handelend bezig te zijn. Voorbereiden, uitvoeren, afronden en evalueren is hiervoor het didactische concept.

Het begrip 'competentie' houdt in een cluster van vaardigheden, attitudes en achterliggende kenniselementen, dat als minimumstandaard geldt om bepaalde arbeidstaken correct te verrichten en door het vertonen van adequaat gedrag. Binnen het onderwijs krijgt competentiegericht leren steeds meer aandacht in plaats van kennisgericht leren. Voor het praktijkonderwijs heeft het competentiegericht leren invloed op de leerlingen maar ook op de docenten. Niet alleen de leerprocessen van de leerlingen dienen competentiegericht te zijn, ook de docenten zelf moeten continue hun eigen competenties verbeteren.

Het praktijkonderwijs gaat ervan uit dat leerlingen een belangrijke stem hebben in de keuzes die gemaakt moeten worden: de leerling is de maat. Het onderwijs op het Hofstede College is en wordt steeds meer vraag gestuurd, dat wil zeggen dat het onderwijs wordt aangepast aan de individuele leer- en ontwikkelingsbehoeften van de leerlingen en dient in te spelen op het toekomstige leven en de eisen van de arbeidsmarkt.

De organisatie van de school is zo ingericht dat gewerkt wordt met alle denkbare groepsvormen, individuele coaching, individuele leertrajecten, IOP's en portfolio's. Het vertrekpunt is het OPP.

Optimaler gebruik maken van magister

Momenteel wordt Magister op school alleen gebruikt voor het bijhouden van leerling- en docentgegevens, verwerken van de mutaties naar duo, absentieregistratie en het bijhouden van het logboek.

Voor de zomervakantie 2016 is een begin gemaakt met het investeren in een optimaler gebruik van Magister. Twee teamleiders zijn geschoold in het gebruik en mogelijkheden van Magister. Het doel is het communiceren effectiever en meer van deze tijd maken. Daarnaast willen we een meer uniforme manier voor de cijferstructuur ontwikkelen, waarbij de borging centraal staat.

Communicatie vakdocent – mentor

Er wordt voor de vakdocenten een uniforme manier van beoordelen ontwikkeld waarbij direct na afloop van elke les de inzet en omgang van de leerlingen worden beoordeeld. Daarnaast kunnen cijfers voor vaardigheden direct in Magister verwerkt worden.

Deze manier van beoordelen vervangt de papieren klassenmap. Bovendien heeft de mentor aan de hand van deze gegevens voldoende voeding vanuit het vakonderwijs om een IOP gesprek met de leerling te voeren.

Communicatie schoolorganisatie – docenten

Doordat er leergroepen zijn ingedeeld is het voor elke docent op elk moment mogelijk om te zien welke leerling op dat moment in zijn les aanwezig moet zijn. Dit geldt ook bij een wisseling van een leerling van halve groep, bij de technisch lezen groepen (niveaulezen) en tijdens de MOS uren (waarbij de samenstelling van de groep gedurende het jaar wisselt).

Communicatie docent – leerling

In de Magister staat het rooster van de leerling. Door middel van de app of door inloggen is het voor de leerling mogelijk zijn/haar rooster in te zien. Ook dagelijkse roosterwijzigingen zijn op deze manier terug te zien. Docenten kunnen het huiswerk van leerlingen in de digitale agenda van de leerling plaatsen. Daarnaast ontstaat de mogelijkheid om de gegeven cijfers in Magister inzichtelijk te maken voor de leerlingen. Ook kunnen leerlingen op deze manier individueel worden uitgenodigd voor een IOP gesprek.

Communicatie school – ouders/verzorgers

Zoals leerlingen cijfers, huiswerk en dagelijkse roosterwijzigingen terug kunnen zien, is dit ook voor ouders/verzorgers mogelijk. Daarnaast kunnen ouders/verzorgers inzicht krijgen in de absentie van hun kind. Ook brieven die voorheen aan leerlingen werden meegegeven, kunnen nu digitaal verzonden worden naar de ouders.

De hierboven genoemde ontwikkelingen zijn in gang gezet met als doel het met de start van schooljaar 2017-2018 volledig operationeel te hebben. Er zal in de toekomst gekeken kunnen/moeten worden of we gebruik gaan maken van de stagemodule (borging en centraal opslaan van gegevens van stagebedrijven). Ook kan en zal er iets ontwikkeld worden om portfolio opdrachten in Magister bij te houden.

4. Organisatie van de school

Het Hofstede College probeert door programma en organisatie een zo gewoon mogelijke school voor Voortgezet Onderwijs te zijn met volle aandacht voor het omgaan met verschillen. De organisatie van het Hofstede College is gebaseerd op het lerarensysteem. We kennen per vakgebied een vakdocent.(geldt voor de praktijkvakken, niet voor de theorievakken) Elke groep heeft een eigen mentor met een eigen basislokaal.

Personele bezetting 2016 en functieverdeling

- Algemeen Directeur; personeel, organisatie en financiën
- Teamleiders (4); onderbouw, bovenbouw, vakonderwijs en toelating/zorg/begeleiding
- Coördinatoren (2); ROC-trajecten en stages
- Mentoren (15); leerjaren 1 t/m 5
- Vakdocenten (7); algemene techniek, hout/bouwtechniek, zorg en welzijn, informatica, consumptieve technieken, lichamelijke opvoeding en verkoop/retail & administratie.
- Psycholoog, pedagogisch medewerkster, counselor en remedial teacher
- Onderwijsinstructeurs (2) en Technisch Onderwijs Assistenten (4)
- Administratief medewerker, stafmedewerker P&O, arbeidsmarktdeskundige en gebouwbeheerder.

Aanstellingen en de functiemix (convenant leerkracht)

Het aantal LC/LD benoemde docenten tijdens de nulmeting in 2008 was zeer beperkt (4). Het invoeringstraject is de afgelopen jaren gefaseerd ingevoerd. De criteria voor de randstad zijn volledig behaald. De VO-scholen van Lucas Onderwijs werken met het bekwaamheidsdossier van Kwaliteitsscholen. De ontwikkeling om de (mede)verantwoordelijkheid lager in de organisatie te leggen wordt voortgezet. De docenten kunnen zich door ontwikkelen om van LB naar LC benoemd te worden, de team leidende- en coördinerende docenten kunnen zich door ontwikkelen om van LC in LD benoemd te worden.

4.1 Toelatingsprocedure

Binnen het Hofstede College gaat het om het omgaan met verschillen en om onderwijs en zorg op maat. De begeleiding van leerlingen en het onderwijs dat ze ontvangen, zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het onderwijs en de begeleiding staan niet op zich, maar maken deel uit van een netwerk van samenwerkende instanties op het gebied van jeugdhulpverlening.

Het zorgteam van het Hofstede College heeft als taak de toelating, begeleiding en advisering van leerlingen en hun ouders te verzorgen.

De leerlingen worden gevolgd van aanmelding tot uitschrijving.

De docenten krijgen vanuit het zorgteam ondersteuning, deskundigheid en sturing. Het zorgteam richt zich op verschillende factoren, zoals medisch/biologisch, psychologisch, pedagogische en sociale factoren. Er wordt gestreefd naar een integrale aanpak. Hierdoor ontstaat een compleet beeld van de leerling en de onderwijsbehoeften.

Deze onderwijsbehoeften worden vertaald in strategieën in een toelating/OPP document.

De IOP's starten vanuit dit toelating/OPP document. Hulpverlenende instanties en het Hofstede College werken nauw samen om die hulp te bieden die leidt tot blijvende resultaten.

Werkzaam in het zorgteam:

- Kernteamleider zorg en toelating
- Psycholoog
- Remedial teacher
- Pedagogisch medewerker
- Arbeidsmarktdeskundige

Het zorgteam wordt aangestuurd door de Kernteamleider zorg en toelating. Hij is belast met het organiseren en voorzitten van besprekingen, het plannen, contacten leggen en onderhouden, begeleiden van docenten en het mede-uitvoeren van de handelingsplanning. Elke klas wordt minimaal één maal per jaar met het zorgteam besproken. Naast deze besprekingen worden er rapportbesprekingen georganiseerd met alle betrokken docenten.

Voor deze besprekingen worden ook de kernteamleider onder- of bovenbouw en de remedial teacher uitgenodigd.

De toelatingsprocedure start in overeenstemming met de BoVo-afspraken. De voorgeschreven BoVo-procedure wordt gevolgd.

De toelatingsprocedure bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Kennismaking
2. Inschrijving voor de toelatingsprocedure
3. Aanmelding
4. Meeloop dag voor de leerling
5. Beoordeling toelating
6. Aanvraag Toelaatbaarheid Verklaring (TLV) voor het praktijkonderwijs
7. Toelating en OPP gesprek

De kennismaking

Het Hofstede College staat voor onderwijs op maat en stelt de individuele leerling centraal. Dit begint al bij de toelating. Het Hofstede College kent geen open dag(en). Ouders maken een afspraak voor een kennismaking op school. De kennismaking wordt gepland onder schooltijd en in aanwezigheid van de (toekomstige) leerling. Er vindt een gesprek plaats over het praktijkonderwijs in het algemeen en het Hofstede College in het bijzonder. Vervolgens krijgen ouders samen met hun kind een rondleiding door de school. Omdat het onder leestijd gebeurt, krijgen ze een reëel beeld van de werkwijze en het pedagogisch klimaat van de school.

Aan het eind van de kennismaking hebben ouders de keuze om in te schrijven of om zich verder te oriënteren op andere praktijkscholen.

Inschrijven voor de toelatingsprocedure

Als ouders en de leerling er voor kiezen zich in te schrijven voor de toelatingsprocedure op het Hofstede College, leveren ze het adviesformulier van de verwijzende school in. Op dit formulier staat een specifiek leerling nummer. Met dit leerling nummer kan de leerling via BoVo-digitaal 'gekoppeld' worden aan de school. Op dat moment kan de leerling niet meer op een andere school worden ingeschreven.

Via BoVo-digitaal kan het onderwijskundig rapport, dat door de verwijzende school is gemaakt, worden beoordeeld, waarmee kan worden ingeschat of de leerling voldoet aan de criteria van het praktijkonderwijs.

Voor het praktijkonderwijs gelden twee criteria:

1. Aanleg; een IQ tussen de 60 en 75. Bij een IQ tussen de 55-60 en 75-80 is er sprake van beleidsruimte. Er zal dan moeten worden beargumenteerd op grond waarvan de leerling in het praktijkonderwijs op zijn plaats zal zijn.
2. Leerachterstanden; op de domeinen (leergebieden) technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en inzichtelijk rekenen wordt gekeken naar het niveau. Op minimaal twee gebieden moeten de leerachterstanden groter zijn dan 50%. Eén van de twee gebieden moet begrijpend lezen of inzichtelijk rekenen zijn.

Wanneer na beoordeling van het onderwijskundig rapport blijkt dat het advies strijdig is met de gestelde criteria zal er in eerste instantie contact worden opgenomen met de verwijzende school. Vervolgens zullen ouders worden geïnformeerd dat voor de leerling een andere onderwijsvorm gezocht moet worden en dat ze daarvoor in overleg moeten met de school van herkomst. De aanmelding bij BoVo-digitaal wordt ongedaan gemaakt, zodat er weer op een andere school kan worden ingeschreven.

Wanneer het onderwijskundig rapport voldoet aan de criteria dan wordt een afspraak met ouders gemaakt voor een aanmeldingsgesprek. Hierbij is de leerling niet aanwezig. Tevens wordt een afspraak gemaakt voor een meeloop dag op het Hofstede College. Tijdens de meeloop dag kan de leerling aanvullend worden getest.

Aanmeldingsgesprek

Het aanmeldingsgesprek is bedoeld om zoveel mogelijk gegevens te verzamelen m.b.t. de leerling; naam, adres, telefoonnummers, geboortedatum e.d., maar ook de gezinssituatie, medische bijzonderheden of eventuele hulpverlening komen aan de orde en worden genoteerd. Alles wat in de computer wordt ingevoerd, wordt uitgedraaid en doorgenomen met ouders. Vervolgens wordt getekend voor de aanmelding.

Tevens wordt ouders uitgelegd wat het samenwerkingsverband is en hoe de procedure voor het aanvragen van een TLV is. Aan de hand van het onderwijskundig rapport wordt de verwijzing naar het praktijkonderwijs nogmaals uitgelegd. Vervolgens schrijven ouders hun zienswijze m.b.t. de verwijzing naar het praktijkonderwijs en ondertekenen deze zienswijze.

Aanvullend onderzoek

Aangemelde leerlingen worden in 4- of 5-tallen uitgenodigd voor een meeloopdag met aanvullend onderzoek. De meeloop dag ziet er als volgt uit:

1. Volgen van praktijklessen
2. Gesprek met de schoolpsycholoog
3. Eventueel aanvullend didactisch onderzoek

Beoordeling toelating

De leerling zal na de aanmelding en de meeloop dag binnen twee weken worden beoordeeld door het zorgteam van het Hofstede College. Op grond van alle bevindingen en het onderwijskundige rapport zal het zorgteam bepalen of de leerling kan worden toegelaten op het Hofstede College. Mocht het zorgteam van mening zijn dat de leerling niet toegelaten kan worden, dan zullen ouders binnen een week uitgenodigd worden voor een gesprek op school. In dit gesprek zal worden toegelicht waarom de leerling niet kan worden toegelaten op het Hofstede College. Vervolgens zal er contact worden opgenomen met de verwijzende school en zal de aanmelding bij BoVo-digitaal ongedaan worden gemaakt, zodat er weer op een andere school kan worden ingeschreven.

Aanvraag toelaatbaarheidverklaring voor praktijkonderwijs

Aan de hand van het onderwijskundig rapport en de bevindingen van de meeloop dag wordt de aanvraag voor een TLV, voor het praktijkonderwijs, geschreven. Onderdeel van de aanvraag is de, bij het aanmeldingsgesprek ingevulde, zienswijze van ouders. Het samenwerkingsverband beoordeelt de eerder genoemde criteria voor het praktijkonderwijs en geeft op grond van de aanvraag al dan niet een TLV af. Zonder de TLV krijgt de school geen bekostiging en zal de leerling dus niet kunnen worden toegelaten.

Wanneer de leerling wel een TLV heeft voor het praktijkonderwijs dan is de leerling toelaatbaar. De school zal uiteindelijk zelf beslissen of de leerling zal worden geplaatst.

Toelating – OPP gesprek

Ouders/verzorgers en leerling worden uitgenodigd voor een toelating- OPP gesprek.

Tijdens dit gesprek wordt de gehele toelatingsprocedure doorgenomen en worden aandachtspunten, handelingsadviezen en het voorlopige toekomstperspectief besproken. Deze staan beschreven in het toelating/OPP verslag en de ouders/verzorgers, de leerling en kernteamleider zorg en toelating onder tekenen het toelating/OPP verslag.

Na het tekenen krijgt de leerling alle relevante informatie voor het nieuwe schooljaar mee.

4.2 Leerlingzorg en begeleiding

De toelatingsprocedure is evenals het onderwijs op het Hofstede College op maat en gericht op de individuele leerling. Vanaf de aanmelding worden de leerlingen zo goed mogelijk gevolgd en in kaart gebracht, zodat kan worden aangesloten op individuele behoeften en zorg.

Wanneer de leerling eenmaal op school zit, zal er alles aan gedaan worden de leerling zo goed mogelijk te blijven volgen. Wanneer blijkt dat de leerling meer nodig heeft dan alleen onderwijs, dan zal er vanuit school hulpverlening worden geadviseerd of worden ingezet.

Hierbij speelt het zorgteam een bepalende rol. Het zorgteam kent de leerling al vanaf de aanmelding. Het zorgteam ziet er op toe dat de gemaakte afspraken over de zorgbehoefte ook wordt uitgevoerd. Hetzij intern hetzij of extern.

Het zorgteam komt iedere week bij elkaar in de zorgteamvergadering. Hierin worden zorgleerlingen besproken. Om vooral de leerlingen die externe hulpverlening nodig hebben zo adequaat mogelijk te kunnen helpen, is er één keer in de zes tot acht weken een Zorg en Advies Team (ZAT). Het ZAT bestaat uit het zorgteam, de schoolmaatschappelijk werkster, leerplicht, politie en daar waar nodig kunnen we de jeugdgezondheidszorg nog inschakelen.

Iedere VO school heeft vanuit het samenwerkingsverband voor een aantal, vooraf vastgestelde, uren een schoolmaatschappelijk werkster toegewezen gekregen.

Wij hebben nu voor 5 uur schoolmaatschappelijk werk in huis. Hij heeft vooral de taak de schakel te zijn van school naar externe ondersteuning vanuit bijv. het CJG.

Dit traject wordt uiteraard pas gestart na en in overleg met ouders.

Docenten kunnen ten alle tijden terecht bij de kernteamleider zorg en toelating als er vragen zijn rondom de zorg voor leerlingen. Ook kan de kernteamleider zorg en uitstroom docenten bevragen over de gemaakte afspraken rondom de zorg van een leerling.

Om de vinger aan de pols te houden zijn er multidisciplinaire vergaderingen afgekort MDV's. Een MDV wordt georganiseerd vanuit het zorgteam.

Afhankelijk van de klas die er wordt besproken, is de mentor van de klas, de kernteamleider onder- of bovenbouw en de remedial teacher aanwezig.

Tijdens een MDV wordt een hele klas leerlingen besproken en wat er wordt besproken, wordt vastgelegd in het LVS, leerling volgsysteem. Vandaaruit wordt het OPP opgemaakt waarop de stimulerende en belemmerende factoren worden beschreven.

Tevens wordt er gekeken naar het voorlopige uitstroomadvies en deze wordt dan gecontinueerd of bijgesteld. In leerjaar 1 zijn er twee MDV's in het jaar. Voor de andere leerjaren gebeurt dat één keer per jaar.

4.3 Begeleiding en toetsing

Door het toepassen van handelingsgerichte diagnostiek evalueert de docent in samenwerking met het zorgteam de onderwijsontwikkeling van de individuele leerling. Deze evaluatie is steeds een bepaling van de nieuwe beginsituatie.

Toetsing

De school onderzoekt alle leerlingen op vooruitgang. Ze onderzoekt wat het rendement van het gegeven onderwijs is. Er wordt kritisch gekeken welke vooruitgang te verwezenlijken is.

Voor verschillende vak- en vormingsgebieden worden gestandaardiseerde toetsen gehanteerd. De uit het toelatingsonderzoek verkregen gegevens vormen het uitgangspunt om aan te sluiten op het niveau van de leerling. Bij het overgaan naar een andere klas worden de gegevens van de ene mentor overgedragen aan de andere mentor (=warme overdracht). De toets weken vinden twee maal per jaar plaats. Iedere docent houdt de vorderingen van de leerlingen bij.

De vorderingen, bijzonderheden, afspraken vanuit het zorgteam en dergelijke zijn te vinden in het leerlingvolgsysteem (LVS).

Op een centrale plaats worden alle overzichten verzameld en verwerkt. Zo ontstaan op drie niveaus overzichten van de vorderingen van de leerling:

- in het dossier (teamleider zorg en begeleiding)
- in de klassenmap (in de klas bij de mentor)
- in het LVS (digitaal)

Rapportbesprekingen

Minimaal twee maal per jaar zijn er rapportbesprekingen. Bij deze besprekingen zijn alle betrokken docenten, TOA's en instructeurs en vertegenwoordiging vanuit de schoolleiding aanwezig.

De ouders zijn verplicht het eerste rapport op te halen en te bespreken met de mentor. Voor het tweede rapport is dit niet verplicht, maar kunnen ouders aangeven het rapport op school te willen bespreken of kan de mentor ouders uitnodigen, wanneer dit in zijn ogen wenselijk is. Deze gesprekken duren ongeveer 20 minuten. Er bestaat ook de mogelijkheid om bij de bespreking van het eerste rapport één of meerdere vakdocenten te spreken. Indien noodzakelijk kunnen vervolgspraken gemaakt worden om gedetailleerder in te gaan op het rapport. Het rapport is een combinatie van cijfers voor vaardigheden en werkhouding, dle's, beschrijvingen van het gedrag en vermelding van afwezigheid en te laat komen.

Multidisciplinaire vergaderingen (MDV)

Eén keer per jaar vindt er een interne multidisciplinaire bespreking (MDV) plaats. Een MDV is een leerlingbespreking per klas, waarbij de voortgang van de leerling wordt besproken op didactisch, pedagogisch en sociaal gebied in aanwezigheid van de mentor, de kernteamleider en het zorgteam. Afhankelijk van het leerjaar worden disciplines toegevoegd; de docent simulatiebedrijf en de coördinator oriënterende stage (leerjaar 3 en 4).

In leerjaar 1 vinden er twee MDV's plaats, omdat dan ook de toelating wordt geëvalueerd.

4.4 Arbeidstoeleiding

Stage is voor leerlingen uit het praktijkonderwijs een krachtige leeromgeving. Stages zijn de ruggengraat van het praktijkonderwijs en zorgen voor een vloeiende overgang van school naar werk. Stage is de methode om op school geleerde kennis, vaardigheden en competenties in de praktijk te oefenen. Een succesvol verlopen stage vergroot de kans op het verkrijgen van een arbeidsplaats. De arbeidsmarkt is continu aan veranderingen onderhevig, dit heeft consequenties voor het praktijkonderwijs

De missie van het Hofstede College verandert mee met de tijd, de omgeving, de samenleving, de populatie en de ontwikkelingen in het onderwijs. De school draagt bij aan de ontwikkeling van haar leerlingen zodat zij een zinvol bestaan kunnen opbouwen binnen hun eigen grenzen. We willen de leerling zo goed mogelijk begeleiden in zijn persoonlijke ontwikkeling, op weg naar volwassenheid. Hierbij staan de domeinen Wonen, Werken en Vrije tijd centraal. De streef- en beheersingsdoelen op dit gebied staan beschreven in het Curriculum Praktijkonderwijs. Het stagebeleid en protocol richt zich op de doelen uit het domein Werken.

We maken ons onderwijs passend om zo de kansen van de leerlingen te optimaliseren en sporen de leerlingen aan het beste uit zichzelf te halen. We hebben hoge verwachtingen en stellen duidelijke eisen.

Het Hofstede College bereidt de leerlingen voor op deelname aan de maatschappij en maakt tegelijkertijd deel uit van die maatschappij. De stage wordt gedurende de schoolloopbaan van de leerling steeds meer toegesneden op de mogelijkheden van de leerling. Door middel van de stage wordt elke leerling op het Hofstede College de gelegenheid geboden om individueel in een levensechte werksituatie een werkhouding te ontwikkelen en werkervaring op te doen, op een zodanige wijze dat de overgang van school naar werk er door wordt voorbereid, versoepeld en bevorderd.

De stages zijn te verdelen in vijf fasen:

- Interne stage (bedrijfssimulatie)
- Maatschappelijke stage
- Bedrijfsbezoeken (ter kennismaking met verschillende branches)
- Oriënterende stage (in verschillende branches)
- Arbeidsstage (in de branche waar de toekomst wordt gezocht)

Leerlingen die deelnemen aan het Entree-traject lopen stages in geaccrediteerde bedrijven, bedrijven aangesloten bij een kenniscentrum. Het netwerk hiervoor is de afgelopen jaren opgebouwd en uitgebreid door de stagedocenten.

Interne stages: arbeidssimulatie

De arbeidssimulatie, ook wel oefenbedrijf, genoemd is een belangrijk onderdeel van het stage voorbereidend traject binnen het Hofstede College. Dit onderdeel vindt plaats in het derde leerjaar. Leerlingen van dit leerjaar lopen een hele dag per week stage binnen het oefenbedrijf en krijgen daar een gedegen arbeidstraining. Ze leren hier vaardigheden en werknemersgedrag aan die nodig zijn om beter in een externe stage te kunnen functioneren.

Het oefenbedrijf heeft een coördinerend docent en twee onderwijs assistenten, deze geven de verschillende simulatieonderdelen vorm. De coördinerend docent is verantwoordelijk voor de gang van zaken binnen het oefenbedrijf.

Het oefenbedrijf beschikt over diverse ruimtes binnen school waar de verschillende onderdelen worden gesimuleerd. Gedurende het jaar doorloopt iedere leerling alle onderdelen, in een roulatiesysteem, binnen het oefenbedrijf.

De verschillende onderdelen van het oefenbedrijf zijn:

Horeca:

- Catering, (boodschappen doen, broodjes beleggen, verkoop dranken, kassatraining).
- Bediening, (kantinedienst, koffie/theeronde docenten, schoonmaakwerkzaamheden, ontvangst externen).

Logistiek:

- Magazijnwerk.
- Kleine transportmiddelen, (Palletwagen, Elektrische palletwagen en diverse andere middelen).
- Groot transportmiddel. (Vorkheftruck en indien mogelijk het behalen van een bijbehorend certificaat van Don opleidingen).

Mailingopdrachten/Productiewerkzaamheden.

- Elektrotechnische opdrachten.
- In- en ompakwerkzaamheden.

Autoservice:

- Auto poetscentrale.
- Bandenservice.
- Fietstechnieken. (Onderdelenkennis, demonteren, monteren en eenvoudige reparaties).

Rondleidingen verzorgen.

Samenwerking met bedrijven:

Het oefenbedrijf werkt samen met een aantal bedrijven, om productiewerkzaamheden binnen te krijgen. Dit zorgt ervoor om het onderdeel productie zo realistisch mogelijk te maken. (acquisitie wordt wekelijks ingezet voor opdrachten)

Verslaglegging:

Gedurende het jaar worden de leerlingen geobserveerd en begeleid. De ontwikkeling die een leerling doormaakt wordt op diverse momenten binnen het jaar beschreven en besproken. De leerling wordt beoordeeld op het werknemersgedrag en vaardigheden. Het MDV verslag is een belangrijk deel van het herhalingsonderzoek. De eindbeoordeling bepaalt of een leerling in aanmerking komt voor het “Certificaat Oefenbedrijf”. Dit certificaat is vereist om in de vierde klas stage te mogen lopen. Als een leerling het certificaat niet heeft behaald, moet de leerling het certificaat alsnog proberen te behalen gedurende de eerste stage periode van het vierde leerjaar.

Momenten van verslaglegging:

- Na een dag oefenbedrijf is er een beoordeling, de docent bespreekt dit samen met de leerling.
- Om de vier weken bespreken de docenten alle beoordelingen met elkaar.
- Het tussenrapport.
- De tussenbeoordeling.
- Het MDV verslag.
- De eindbeoordeling.
- Het certificaat.
- Het IOP

Verbinding met de stagetrajecten:

Gedurende het leerjaar is er regelmatig overleg tussen de medewerkers van het oefenbedrijf en de coördinator stagetrajecten. Dit overleg vindt plaats om een zo passend mogelijke externe stage aan de leerling te kunnen aanbieden.

Maatschappelijke stages

Door maatschappelijke stage kunnen leerlingen buiten de school, door middel van het meedoen aan vrijwilligersactiviteiten, kennis maken met allerlei aspecten en facetten van de samenleving. Door dit te ervaren, leren zij verantwoordelijkheid te dragen voor de medemens. De opgedane ervaring kan de leerlingen helpen een goede start te maken met het voorbereiden op hun toekomstige deelname aan de samenleving en inhoud te geven aan het begrip burgerschap.

Op het Hofstede College vindt de maatschappelijke stage plaats in het derde leerjaar.

De maatschappelijke stages hebben een zeer breed scala maar altijd in het kader van maatschappelijk belang. De leerlingen lopen gemiddeld 30 uur maatschappelijke stage.

Bedrijfsbezoeken

Het oefenbedrijf verzorgt ook bedrijfsbezoeken voor de leerlingen van het derde leerjaar. Deze bezoeken vinden plaats op de dagen dat de leerlingen werkzaam zijn in het oefenbedrijf. De coördinerend docent van het oefenbedrijf maakt een planning. De medewerkers van het oefenbedrijf geven voorlichting over de diverse bedrijven. In groepjes bezoeken leerlingen onder begeleiding van docenten bedrijven. Dit als eerste kennismaking met werk en met verschillende branches/bedrijven. Per jaar zijn er minimaal vier verschillende bedrijfsbezoeken. Deze bedrijfsbezoeken worden voorbereid samen met de leerlingen en de docent. De leerlingen maken een verslag van het bedrijfsbezoek voor in het portfolio, zo nodig met ondersteuning van de docent.

Oriënterende stages

In leerjaar 3 vindt een herhalingsonderzoek plaats en maken de leerlingen een beroepsinteresseset. De uitslag van dit onderzoek wordt met ouders en leerlingen besproken. Aan het eind van leerjaar 3 heeft de stagedocent een gesprek met alle derdeklassers. Tijdens dit stage gesprek wordt afgesproken hoe het stagetraject in leerjaar 4 eruit zal gaan zien. Aan het begin van het 4de leerjaar worden ouders en leerlingen breed geïnformeerd over het lopen van stage.

De leerlingen kunnen stage lopen in een extern bedrijf indien het bedrijf genoeg werkzaamheden en begeleiding kan bieden aan leerlingen van een praktijkschool. De stageperiode moet voor de stagiair voldoende werk- en leerervaring opleveren; ze maken kennis met realistische werkzaamheden in een externe werkomgeving, het trainen van werknemersgedrag, het voorbereiden van de overgang van school naar werken, het ontdekken van de voorkeur van een leerling voor een specifieke beroepsrichting.

In het vierde leerjaar wordt het schooljaar verdeeld in drie periodes van drie maanden waarin de leerling twee dagen in de week stage loopt. De stagebedrijven moeten passen in de volgende uitstroomrichtingen: Verkoop/ Retail & Administratie, Horeca/Voedsel en Leefomgeving, Zorg en Welzijn en Techniek. De leerling kiest drie van de vier uitstroomrichtingen en gaat in die drie richtingen stage lopen.

De uitstroomrichtingen worden op school ondersteund door de MOS-uren (module ondersteuning stage: praktijkvakken die aansluiten bij de branche waarin ze stage lopen). In het vierde leerjaar volgen de leerlingen een basismodule in drie verschillende uitstroomrichtingen.

Als onderdeel van het leertraject heeft deze oriënterende stage als voornaamste doel leerlingen inzicht te bieden in de mogelijkheden van de wereld van het werk. Onder begeleiding komt hij/zij in aanraking met de belangrijkste werkzaamheden binnen de gekozen branche.

De leerlingen schrijven een stageverslag met daarin hun persoonlijke bevindingen; maken een tijdschema, vullen een reflectieformulier in, noteren een dag verslag en houden interviews met collega's (dit zijn opdrachten uit het stageboekje).

Beoordeling van de oriënterende stage vindt plaats aan de hand van criteria ten aanzien van werknemersgedrag en vaardigheden. Aan het eind van elke stageperiode kunnen de leerlingen een certificaat behalen.

Tijdens de oriënterende stage blijft de school verantwoordelijk voor de leerling, ook als de oriënterende stage wordt stopgezet. Als dit de leerling niet te verwijten is, verplicht school zich tot opvang van de leerling en het aanbieden van een nieuwe stageplaats. Als de leerling zelf schuld heeft aan het stopzetten van de oriënterende stage, dient de leerling zich elke stagedag om 08.30 uur en om 14.15 uur op school te melden. De leerling krijgt twee weken de tijd om zelf een nieuw stageadres te vinden. Na deze twee weken zorgt de school voor een nieuwe stageplaats.

Het komt voor dat een leerling aangewezen is op een plaatsing binnen de Sociale Werkvoorziening (WSW). In een dergelijke situatie wordt er een speciaal traject ingezet om faalervaringen te voorkomen, altijd in samenspraak met ouders/verzorgers.

Arbeidsstage

In het vijfde leerjaar kiezen de leerlingen voor een specifieke uitstroomrichting. Zij gaan gedurende het hele schooljaar, drie dagen per week stage lopen in die richting.

De uitstroomrichtingen worden op school ondersteund door de MOS-uren (module ondersteuning stage: praktijkvakken die aansluiten bij de branche waarin ze stage lopen). In het vijfde leerjaar volgen de leerlingen een verdiepingsmodule in één uitstroomrichting.

Dit kan gerelateerd zijn aan het vrije bedrijf of een beschermde werkplek, waaronder de sociale werkvoorziening.

De stage in het vrije bedrijf is bedoeld voor leerlingen met voldoende vaardigheden en competenties om een reële kans te maken op een reguliere arbeidsplaats in een bedrijf of overheidsinstelling. Het doel is de leerling te laten ingroeien in de werkplek, zodat de kans vergroot wordt dat de stagiaire na afloop van de stage aangenomen wordt. Of de leerling uiteindelijk geplaatst wordt, is onder meer afhankelijk van de economische situatie en vacatures. Daarbij kan er gebruik worden gemaakt van diverse subsidieregelingen en kan er extra begeleiding vanuit de Gemeente worden ingezet.

Leerlingen die zijn aangewezen op een beschermde werkplek lopen stage binnen de sociale werkvoorziening of binnen een regulier bedrijf waarvan wij weten dat een stuk extra bescherming en begeleiding is gewaarborgd. Voor deze leerlingen wordt een beoordeling arbeidsvermogen bij het UWV aangevraagd. Als uit de beoordeling blijkt dat de leerling meer ondersteuning nodig heeft, zal deze in het kader van de participatiewet binnen het doelgroepenregister vallen. Vervolgens is de gemeente verantwoordelijk voor het zoeken van een passende plek voor de leerling.

Voor leerlingen die binnen de regeling Nieuw Beschut Werk vallen moet de gemeente zelf die indicatie aanvragen bij het UWV.

De school is samen met de ouders verantwoordelijk voor de aanvraag beoordeling arbeidsvermogen.

Op het Hofstede College hebben de leerlingen sinds het schooljaar 2008-2009 de mogelijkheid gehad tot het behalen van een AKA-diploma. Met ingang van schooljaar 2015-2016 is dit veranderd in het behalen van het Entree-diploma. Diplomerings gebeurt middels een convenant met het ROC Mondriaan te Den Haag. Met dit diploma kan een leerling uitstromen naar een baan op de arbeidsmarkt of naar nivo 2 van het MBO. Voor deze leerlingen gelden dezelfde stage-eisen, er zal echter niet worden toegewerkt naar plaatsing binnen een bedrijf of worden bemiddeld naar arbeid.

Tijdens de arbeidsstage kan er op de werkplek gewerkt worden aan de specifieke eisen die de werkplek stelt. Leerlingen bepalen samen met de docent in overleg met de toekomstige werkgever de specifieke leerdoelen die passen binnen de algemene doelen. De algemene doelen voldoen aan de eisen voor het PrO-diploma.

De stage-eisen voor het Entree-diploma zijn gebaseerd op het kwalificatiedossier MBO-Entree.

Leerlingen die geplaatst worden in de Entree-groep dienen stage te lopen in geaccrediteerde

bedrijven om te kunnen voldoen aan de eisen voor dit diploma en zijn verplicht een minimaal aantal uren stage te lopen.

Als blijkt dat een leerling op de stageplek of modules extra aandacht nodig heeft rondom het aanleren van bepaalde vaardigheden kan de leerling worden aangemeld voor extra hulp. Een begeleider van de school zal dan in een één op één situatie of in een klein groepje de betreffende vaardigheden extra trainen.

De match tussen werk en leerling gebeurt op basis van geobjectiveerde leerling kenmerken en arbeidsanalyse. Wat echter voor onze leerlingen van groot belang is, is een stuk persoonlijke begeleiding op de werkvloer. Als een leerling zich daarin prettig, veilig en begrepen voelt, verloopt de stage meestal succesvol. Wij kijken naast de geobjectiveerde kenmerken dus ook naar de persoonlijke kenmerken van zowel de leerling als de werkplek voor een succesvolle match.

Opbouw stages

De aangeboden stages en oefenmogelijkheden geven de volgende opbouw:

- Leerjaar 3
  - 1 dag arbeidssimulatie per week
  - 30 uur maatschappelijke stage
  - bedrijfsbezoeken
- Leerjaar 4
  - 2 dagen oriënterende stage per week in 3 verschillende branches
- Leerjaar 5
  - 3 dagen arbeidsstage per week, passend bij toekomst (werk of vervolgopleiding)

4.5 Nazorg

Voorzorg = nazorg

Wat in 2007 ooit is gestart als pilotproject van nazorg voor oud-leerlingen praktijkonderwijs, groeit langzaam uit tot een platform van scholen voor praktijkonderwijs en speciaal onderwijs en gemeenten, waarin kennis wordt gedeeld en kansen worden gecreëerd voor onze jongeren in de overgang van school naar werk of vervolgonderwijs.

Met de invoering van de Participatiewet en de gemeente(n) als nieuwe netwerkpartner ligt er opnieuw de uitdaging om met hen te zoeken naar (nieuwe) vormen van samenwerking, om de kans op een bestendige en duurzame uitstroom naar werk, al dan niet via vervolgonderwijs te vergroten. Natuurlijk gaan we door met onze nazorgbegeleiders, om met behulp van de ontwikkelde methode van nazorg (ex-)leerlingen te volgen en bij uitval de weg te wijzen naar een nieuwe baan of opleiding. Maar dat is niet genoeg. Om de overgang tussen school en werk of vervolgonderwijs te vergemakkelijken en de doorgaande (leer)lijn te verstevigen, zal ook van binnenuit met stages, portfolio en IOP nadrukkelijker verbinding gezocht worden met werkgevers en het aanbod van vacatures en leerwerkplekken. Daarnaast zullen met de contactpersoon van het Werkgeversservicepunt regelmatig de uitstroommogelijkheden voor leerlingen besproken worden en zal waar nodig de inzet van instrumenten als loonkostensubsidie en job coaching (persoonlijke begeleiding op de werkplek), goed onderbouwd worden vanuit de ervaring van school zelf.

De nadruk komt daarmee nog meer te liggen op voorzorg in het uiteindelijk goed uitplaatsen van leerlingen en het samenwerken met instellingen / organisaties, die de leerlingen niet alleen in de periode na de praktijkschool begeleiding of ondersteuning (kunnen) bieden, maar ook tijdens de schoolperiode een bijdrage daar aan kunnen leveren. Daarbij vertegenwoordigt de praktijkschool in eerste instantie de leerling, maar zal de leerling ook eerder in contact worden gebracht met deze instellingen / organisaties. De toegevoegde waarde, de kracht van de nazorg zoals die in Den Haag

wordt gegeven, is dat de school de leerlingen kent, weet wat zij nodig hebben, die kennis inbrengt en zo problemen voorkomt.

De kracht van dit project is te vinden in deze samenwerking. Door samen te werken, krijgen de scholen een stem in het netwerk en kunnen ze ook de oud-leerlingen vertegenwoordigen en uitval voorkomen. De kracht is ook gelegen in het feit dat door het geven van nazorg en het delen van ervaringen, gezamenlijke expertise up-to-date gehouden en verbreed kan worden, in de school, maar ook daarbuiten. Tenslotte is de kracht ook dat de expertise behouden blijft en niet versnipperd raakt of verloren gaat door bezuinigingen, personeelsverloop en verschuivingen in taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden bij instellingen / organisaties waar onze jongeren mee te maken hebben of (gaan) krijgen.

Hoewel de subsidie voor het project Nazorg door bezuinigingen onder druk staat, wordt in het kader van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt onveranderd subsidie verstrekt voor 2016 en 2017.

Om dit transitietraject verder te borgen en de kwaliteit van de begeleiding te verbeteren zal op het Hofstede College met de start van schooljaar 2016-2017 een arbeidsmarktdeskundige worden aangesteld. Doel is de kwaliteit van acquisitie, begeleiding, werkgeversbenadering en kennis van de arbeidsmarkt en loonkosten regelingen te versterken.

Beleid

Het beleid is erop gericht uitstroom naar de arbeidsmarkt mogelijk te maken:

- Er wordt onderzocht en uitgetoetst welke extra activiteiten kunnen worden ondernomen om leerlingen die thuis zitten of thuis dreigen te komen zitten aan werk te helpen. Gezien de huidige problematiek en conform de insteek om vooral proactief te werken, wordt vooral gefocust op schoolverlaters. Zo wordt er geïnvesteerd in extra cursussen die leerlingen meer mogelijkheden geven om een baan te krijgen. Dit gebeurt met instemming van de gemeente waarmee de doelgroep van het nazorg project officieel is uitgebreid en de doelstelling verbreed: ook het geven van voorzorg hoort officieel tot het project en ook middelen om voorzorg te geven mogen worden ingezet.
- Er wordt hard gewerkt om het netwerk uit te breiden en te optimaliseren. Daarnaast is de samenwerking met het Werkgevers Service Punt (WSP) van groot belang om de schoolverlaters meer kansen te geven op arbeid. De gemeente Den Haag gelooft stellig in de filosofie van nazorg: blijvende zorg en betrokkenheid van scholen bij hun leerlingen. De gemeente Den Haag heeft met het WSP een gezamenlijk Haaglandenbreed netwerk waarin Praktijkscholen en VSO-scholen met elkaar en met werkgevers en ondersteunende instellingen samenwerken om leerlingen, nadat ze de betreffende school hebben doorlopen, te begeleiden naar een blijvende arbeidsplek of scholing.
- De begeleiding start al in de periode dat de leerlingen nog op school zitten (= voorzorg) waardoor 'zijwind gevoelige leerlingen' stap voor stap in de voor hen beste setting worden geplaatst en gevolgd. (= nazorg)

4.6 Groepsindeling en -samenstelling

De groepen bestaan uit maximaal 17 leerlingen. De groepen worden samengesteld op basis van leeftijd, leerling kenmerken en problematiek. In de bovenbouw wordt de samenstelling mede bepaald door uitstroommogelijkheden. De vakken Consumptieve Technieken, Algemene Techniek, Hout/bouw techniek, informatica, verzorging en dienstverlening worden aan halve groepen gegeven. Verschillende theorievakken kunnen hierdoor ook in halve groepen worden aangeboden. Daarnaast is er bij een aantal vakken sprake van een dubbele bezetting van docenten of van docent met

TOA/instructeur. Dit zien we bijvoorbeeld bij vakken als CKV, EHBO, arbeidssimulatie en de MOS-uren.

Remedial teaching is vooral gericht op Nederlands en rekenen/wiskunde, dit vindt plaats in samenwerking met de mentor en het zorgteam.

4.7 Schooltijden

Om de leerlingen veiligheid en vertrouwen te bieden, werken we met gelijke begin- en eindtijden. Elke schooldag begint en eindigt voor alle klassen gelijk, namelijk van 08.25 uur tot 14.15 uur. Er zijn twee uitzonderingen; bij de externe stages worden de tijden van de bedrijven gevolgd, de IOP en coaching gesprekken vinden na het 6^e lesuur plaats.

Een lesuur duurt 50 minuten. Twee keer per jaar wordt er gewerkt volgens een minirooster. In het minirooster volgen de leerlingen het normale lesrooster, het verschil zit in de lengte van de lessen; 40 minuten in plaats van 50 minuten. Hierdoor ontstaat voldoende tijd om alle rapportbesprekingen in een week na schooltijd af te ronden.

Bij ziekte of afwezigheid van leraren worden de klassen in principe opgevangen (inzet van toegekende flexuren bij docenten). Als een klas niet de gehele dag kan worden opgevangen, wordt een roosterwijziging toegepast zodat de lesuitval zich beperkt tot de laatste twee lessen van de dag. Tussenuren worden hiermee voorkomen. In een dergelijk geval worden de ouders altijd door middel van een brief geïnformeerd.

4.8 Arbeidsomstandigheden

De arbeidsomstandigheden bestrijken een breed terrein en zijn de verantwoordelijkheid van iedereen die betrokken is bij het Hofstede College school. Pijlers binnen deze arbeidsomstandigheden zijn o.a. veiligheid, gezondheid en welzijn. Als school streven we er naar om voor personeel en leerlingen de arbeidsomstandigheden zo optimaal mogelijk te waarborgen. De Arboret en Arbobesluiten zijn hierbij de algemene uitgangspunten.

Eind 2016 zal een volledige RI&E (=risico-inventarisatie en evaluatie) worden uitgevoerd door een externe organisatie (ARBO-Scanner). Het is voor de schoolorganisatie van belang deze RI&E met het daarbij behorende plan van aanpak als richtinggevend onderdeel van het arbobeleid uit te voeren. Jaarlijks wordt er door de schoolleiding na raadpleging van de veiligheidscoördinator en preventiemedewerkers bepaald of aanpassingen nodig of noodzakelijk zijn en wordt het Plan van Aanpak bijgesteld.

Het Hofstede College school heeft twee preventiemedewerkers aangesteld die gezamenlijk invulling geven aan het arbeidsomstandighedenbeleid. De preventiemedewerkers hebben een ontruimingsplan ontwikkeld en zorgen jaarlijks voor een ontruimingsoefening. Het Hofstede College heeft een schoolveiligheidsplan (dit bevat alle uitgewerkte aspecten van het arbeidsomstandighedenbeleid) en heeft het certificaat van Veilige School. Het leerlingenstatuut is in het schoolveiligheidsplan opgenomen.

Het Hofstede College heeft acht BHV-ers zes EHBO-ers met het onderdeel reanimatie. De school beschikt over een AED. Jaarlijks wordt deelgenomen aan herhalings cursussen.

4.9 Communicatie

Interne communicatie

De schoolleiding streeft een open en platte communicatiestructuur na. Om communicatielijnen kort te houden en betrokkenheid en samenhang te garanderen wordt de onderstaande structuur gevolgd:

- Wekelijks een vergadering van het managementteam (MT) onder voorzitterschap van de algemeen directeur.
- Eenmaal per twee maanden een algemene vergadering waarbij het gehele team aanwezig is onder voorzitterschap van de algemeen directeur.
- Vrijwel wekelijks is er een vergadering voor de onderbouw, de bovenbouw en het vakonderwijs onder voorzitterschap van de teamleiders.
- Wekelijks een leerjaaroverleg onder voorzitterschap van een mentor regelmatig in aanwezigheid van de teamleider.
- Maandelijks is er een overleg met de leerlingenraad onder voorzitterschap van een docent.

Elk teamlid heeft de vrijheid om op elk gewenst moment verschillende teamleden bij elkaar te roepen voor overleg.

Externe communicatie

Ouders hebben een gedeelte van hun verantwoording voor het welzijn van hun kinderen overgedragen aan de school. Zij verwachten een verantwoorde aanpak in onderwijskundig en pedagogisch opzicht. Zij blijven echter de eindverantwoording voor hun kinderen houden. Vandaar dat de school niet buiten de ouders om mag, kan en wil functioneren.

De school vindt het van groot belang dat de ouders betrokken worden en blijven bij het onderwijs. De informatieavonden zijn de avonden waarop algemene informatie wordt verstrekt. Op de rapportavonden gaat het specifiek over de ontwikkeling van de individuele leerling. Huisbezoeken door de docenten in de onderbouw geven mogelijkheden tot het bespreken van allerlei zaken op individuele basis. Veel waarde wordt gehecht aan de ontwikkeling van een zo open mogelijke communicatie tussen ouders en docenten. Binnen deze visie staat het ouders en docenten vrij direct met elkaar in contact te komen. De docenten zijn verplicht een uur na de laatste les op school aanwezig te zijn, dit in het kader van communicatie in de school maar ook voor bereikbaarheid voor ouders. Elk jaar ontvangen alle ouders en alle leerlingen een schoolgids. De leerlingen krijgen twee keer per jaar een rapport.

Het Hofstede College staat niet alleen. De school maakt deel uit van de samenleving. Contact met de samenleving is van groot belang, de leerlingen worden voorbereid om deel uit te maken van die samenleving:

- Er is een netwerk van scholen voor Voortgezet Onderwijs, Speciale scholen voor Basis Onderwijs en scholen voor Basis Onderwijs.
- De Haagse Praktijkscholen hebben een maandelijks overleg met elkaar (stuurgroep Pro).
- De Haagse Praktijkscholen hebben regelmatig overleg in werkgroepen rondom de ontwikkeling en uitvoering van: Pro-diploma, Entree-traject en Nazorg.
- De Praktijkscholen uit regio 9C hebben tweemaandelijks een regio-overleg.
- De voorzitter van het regio-overleg maakt deel uit van het Landelijk Werkverband.
- Een maal per jaar is er een studiedag van het Landelijk Werkverband voor Praktijkonderwijs.
- Naast het ZAT-overleg is er veelvuldig contact met Jeugdzorginstellingen en Wijkagenten.
- Het Hofstede College biedt stageplaatsen aan studenten van PABO's, lerarenopleidingen en andere opleidingen. Het Hofstede College is zelf een geaccrediteerd leerbedrijf voor het MBO.

- Er is een groot en hecht netwerk opgebouwd met (geaccrediteerde) bedrijven en instellingen, waar leerlingen hun stages lopen.
- Er is een structureel overleg met Mondriaan met betrekking tot de overdracht en volgen van leerlingen. Daarnaast is een convenant met Mondriaan gesloten m.b.t. de Entree-opleiding en het examen hiervoor.
- Samenwerking met het Werkgevers Service Punt. Dit is een Gemeentelijke instelling ter uitvoering van de Participatie wet.
- Via de werkgroep “leefbaarheid Bouwlust” zijn er contacten met het bewonersplatform Bouwlust en met de wijkagenten en het Buurt Interventie Team (BIT). Bovendien zijn er contacten met organisaties als Bureau Halt, Het Koorenhuis, Het Haags Centrum voor Onderwijsbegeleiding en Centrum 16/22.
- Het Hofstede College neemt actief deel aan het samenwerkingsverband Zuid-Holland West en voert de uniforme wijze van toelating tot Praktijkonderwijs uit. Scholen voor regulier en speciaal onderwijs werken samen om het onderwijs aan zorgleerlingen te verbeteren. De scholen binnen het samenwerkingsverband zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor alle leerlingen. Ze stellen samen een zorgplan op waarin maatregelen staan om voortijdig schooluitval te voorkomen.
- De LVODH is een instelling van 12 samenwerkende zelfstandige scholen (Praktijkonderwijs, VMBO, MAVO, HAVO en VWO) en vergaderen een keer per 3 weken.

Deze externe contacten worden onderhouden door het managementteam en/of leden van het onderwijzend personeel en onderwijsondersteunend personeel. Het is van groot belang dat er in deze contacten wordt geïnvesteerd. Vooral de contacten met bedrijven waar leerlingen stage kunnen lopen of op termijn werk kunnen vinden, zijn van groot belang en krijgen extra aandacht.

Het Hofstede College heeft al jaren een eigen website (www.hofstedecollege.nl). Deze website biedt onze externe contacten veel informatie over actuele zaken, aankondigingen van ouderavonden, wijzigingen in het jaarrooster, foto's van bijvoorbeeld schoolreisjes en vieringen, de organisatie van de school, de jaarplanning, de schoolgids en nog veel meer nuttige en leuke zaken. De school gebruikt daarnaast Twitter en Facebook.

4.10 Leerlingenraad

Het Hofstede College heeft al jaren een leerlingenraad. De leerlingenraad bestaat uit ongeveer 15 leerlingen en drie begeleidende docenten.

Uit ieder leerjaar worden minimaal twee leerlingen gekozen. Zij worden voorgedragen op basis van inzet en motivatie. Belangrijk is dat zij een mening kunnen vormen en deze kunnen en durven uitdragen. De gekozen leerlingen moeten ook bereid zijn om na schooltijd in de leerlingenraad actief te zijn.

De begeleidende teamleden hebben een belangrijke rol. Ze zijn adviserend, sturend en coachend en nauw bij de raad betrokken. Bovendien zijn ze intermediair tussen teamvergadering, mentoren en leerlingenraad.

Belangrijk is dat alle leerlingen van de school weten wat een leerlingenraad is, welke leerlingen in deze raad actief zijn en wat zij hiervan kunnen verwachten. In het mentor uur dat in alle roosters is opgenomen is ruimte voor de deelnemende leerlingen om de klas te informeren en eventueel zaken te verifiëren.

Het belangrijkste doel van de leerlingenraad is dat het de betrokkenheid van de leerlingen vergroot.

De leerlingenraad is een adviesraad. De belangrijkste taken van de leerlingenraad zijn:

- De belangen van de leerlingen behartigen binnen school.
- Betrokken zijn bij activiteiten voor leerlingen: schoolfeest, kerstviering, schoolreis, excursie-week, acties. Zij kunnen hier een actieve rol in krijgen en zijn op die manier zichtbaar voor de rest van de school.

Er zijn meerdere mogelijkheden, afhankelijk van de aard van de te bespreken onderwerpen:

- De leerlingenraad kan de schoolleiding bij de vergadering uitnodigen.
- De leerlingenraad brengt advies uit aan de schoolleiding en/of de medezeggenschapsraad.

De leerlingenraad komt maandelijks bijeen tijdens het zesde lesuur op maandag of vrijdag en zo nodig na schooltijd. Mocht het nodig zijn, komt de leerlingenraad vaker bijeen.

De leerlingenraad vergadert over onderwerpen die de leerlingen belangrijk vinden. Dat kan dan gaan over allerlei activiteiten (van schoolreis tot projecten en acties), maar ook over praktische en school organisatorische zaken.

4.11 Ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid is een onderwerp dat veel aandacht vraagt. De ervaring is dat de betrokkenheid bij het individuele kind groot is en de aanwezigheid bij contacten met school hoog is. De opkomst tijdens ouderavonden en andere activiteiten laat regelmatig veel te wensen over. Extra inzet op ouderbetrokkenheid is nodig om als school samen met de ouders de schoolloopbaan van de leerlingen te verbeteren. Wij, schoolleiding en team, stellen dat ouderbetrokkenheid van groot belang is voor de schoolloopbaan en dat het het schoolsucces positief beïnvloedt. De mentoren maar ook vakdocenten hebben een belangrijke en actieve rol om de ouderbetrokkenheid te verbeteren. Het Hofstede College wil daarom een goed contact met de ouders vanaf de toelating op school tot en met de afronding, en zelfs daarna (nazorg).

De ouders worden zeer nadrukkelijk betrokken bij de toelating tot het Hofstede College. Er zijn algemene contacten d.m.v. informatieavonden en de gesprekken en bezoeken door de mentoren. De mentoren onderhouden individuele contacten met ouders op klassenniveau. De ouders van leerlingen die meer zorg nodig hebben vallen onder het zorgteam en worden individueel betrokken bij de begeleiding.

Doel van het inzetten op ouderbetrokkenheid:

- Versterken positieve leergemeenschap op de school door intensiever contact met ouders.
- Ouders zijn beter geïnformeerd en meer betrokken bij de schoolloopbaan van hun kind.
- Ouders leveren een bijdrage aan de onderwijskansen voor hun kinderen door (thuis en op school) meer onderwijsondersteunend gedrag te tonen.
- Betere schoolmotivatie, minder schoolverzuim en betere resultaten.

4.12 Ontwikkelgroepen

Het Hofstede College heeft twee ontwikkelgroepen; een voor de onderbouw en een voor de bovenbouw. Deze groepen worden voorgezeten door de teamleider, mentoren en vakdocenten maken deel uit van de ontwikkelgroep. Wekelijks wordt er een vergadering belegd. De agenda wordt deels gevoed met opdrachten vanuit de schoolleiding en voor het grootste deel gevuld met actuele vragen en ontwikkelingen.

Jaarlijks wordt er een activiteitenplan samengesteld en na afloop geëvalueerd.

De ontwikkelgroep onderbouw is actief met de volgende onderwerpen*:

- Doorontwikkelen van het Nederlandse taal onderwijs
- Doorontwikkelen van het reken/wiskunde onderwijs
- Het optimaliseren van het OPP, IOP, curriculum en LVS.
- Gebruik van iPads als middel in Remedial Teaching
- Doorontwikkelen van de PVT (praktische vaardigheidstraining)
- Invoeren en uitwerken van themalessen

*zie activiteitenplan ontwikkelgroep onderbouw

De ontwikkelgroep bovenbouw is actief met de volgende onderwerpen*:

- Doorontwikkelen van het Nederlandse taal onderwijs
- Doorontwikkelen van het reken/wiskunde onderwijs
- Inzet van Remedial Teaching in de bovenbouw met gebruik iPads
- Doorontwikkeling praktijkvakken wo keuzepakketten
- De MOS-modules en de invoering proeves van bekwaamheid in het PrO
- Doorontwikkeling van de stages
- Het optimaliseren van het OPP, IOP, curriculum en LVS
- Certificering, examinering en diplomering
- Kwalificatiedossier voor de Entree-opleiding
- Leerkracht

* zie activiteitenplan ontwikkelgroep bovenbouw

4.13 Beleidsvoornemens

- Verrijking en verdieping van het programma. Er wordt veel tijd geïnvesteerd om te komen tot meer branche gerichte cursussen. Het doel is om in de komende jaren de volgende cursussen te implementeren in het programma: Veilig werken, VCA, HACCP, BHV en vorkheftruckchauffeur. De bewijsstukken hiervan zullen deel uitmaken van het portfolio.
- Het oorspronkelijk Haagse diploma Praktijkonderwijs wordt verder uitgerold in Nederland. Het curriculum PrO is voortgekomen uit dit diploma. Het curriculum zal digitaal worden geïntegreerd in het IOP met het OPP als vertrekpunt. Het LVS zal hier ook deel van uitmaken.
- Er zal geïnvesteerd worden in het aanbieden van meer branchegerichte cursussen.
- De doorontwikkeling van het portfolio en IOP als leidraad in het individuele leerproces. Geen enkel portfolio kan dan ook hetzelfde zijn. De rol van de docent wordt hierbij meer ondersteunend, controlerend en slechts beperkt regie voerend.
- Verdere vormgeving van de leerling participatie. Wij stellen dat als leerlingen meer invloed hebben op het tot stand komen van hun eigen onderwijs, zullen de leerlingen meer gemotiveerd zijn en zal de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen toenemen. Op deze wijze leveren zij zelf een actieve bijdrage aan het realiseren van een uitdagende leeromgeving.
- De leerlingen op het Hofstede College zullen meer betrokken worden bij het onderwijs. De verwachting is dat leerlingen gemotiveerder raken om naar school te gaan als ze worden aangesproken op hun eigen interesses en capaciteiten en dingen leren die ze herkennen in het leven. De verwachting is ook dat een nieuwe manier van doceren, een waarbij de nadruk op vaardigheden en competenties van leerlingen ligt, de leergierigheid zal vergroten. Door leerlingen te bevragen, geven zij mede vorm aan hun onderwijs. Op het Hofstede College wordt vraaggericht werken ook vertaald als signaalgericht werken. We reageren op vragen en signalen van leerlingen, ouders en arbeidsmarkt. De rol van de docent

verschuift van doceren naar meer begeleiden. Het houden van individuele coaching gesprekken met leerlingen (IOP) wordt in het rooster na het 6^e lesuur ingevoerd.

- De doorontwikkeling van de nazorg als Haags Project heeft geresulteerd in een systematische aanpak van de nazorg op het Hofstede College. Het aanstellen van een arbeidsdeskundige zal aan de kwaliteit van het transitie een positieve impuls geven.
- De invoering van Leerkracht wordt meer vertaald in een aanpak gebaseerd op Leerkracht maar aangepast op de inzichten van het Hofstede College.

5. Inzet en ontwikkeling personeel

De school is geen gebouw: de school bestaat uit mensen. De school die steeds meer een eigen beleid voert, voert ook een eigen personeelsbeleid. Dit is een voorwaarde om als school je eigen doelen te kunnen realiseren. Onderwijskundig beleid en personeelsbeleid hebben immers alles met elkaar te maken. Het Hofstede College voert eigen beleid en vindt haar eigen antwoorden op de vragen die de maatschappij stelt. Een school heeft personeel nodig dat dit beleid ondersteunt en uitvoert. Het loopbaanbeleid moet ermee overeenstemmen, het personeel moet de juiste carrièreperspectieven worden geboden, de arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden moeten passend zijn, enzovoort.

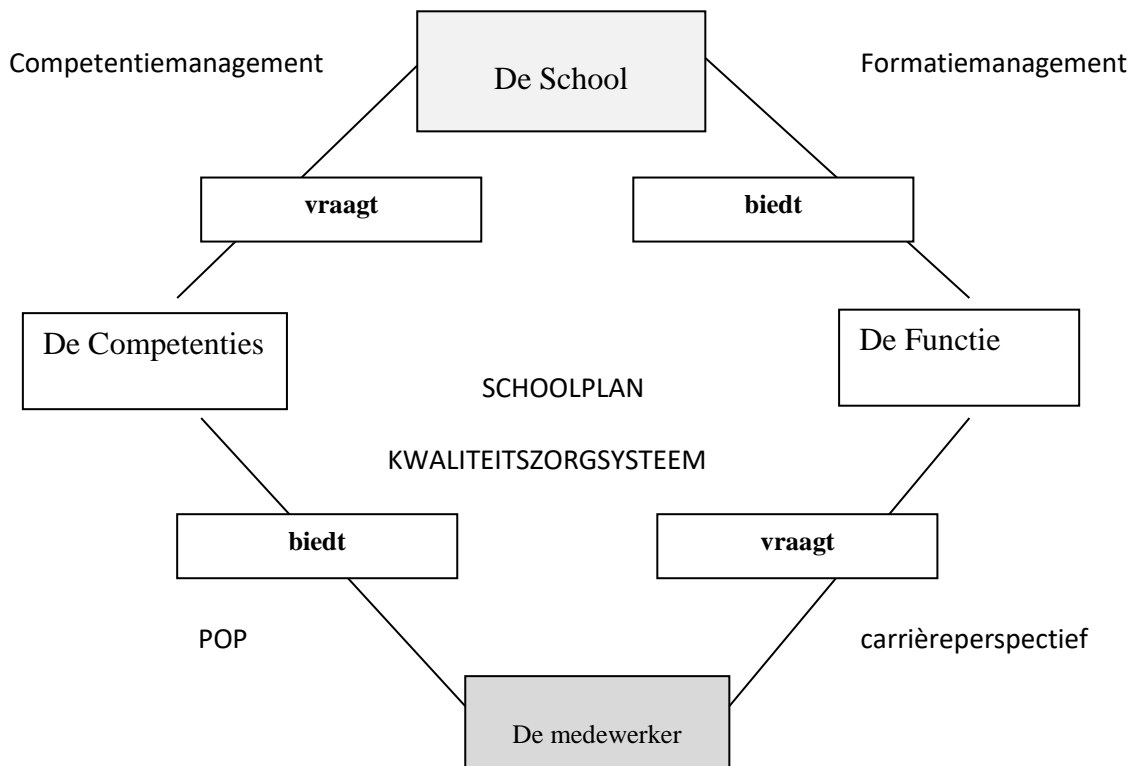
De inzet en ontwikkeling van het personeel worden weergegeven door integraal personeelsbeleid (IPB). De school als werkplek van leraren is een zelfbewuste, op ontwikkeling en leren gerichte omgeving die leraren in verschillende stadia van hun professionele ontwikkeling ondersteunt en kansen biedt.

5.1 Integraal personeelsbeleid

In de afgelopen jaren zijn rond IPB vanuit Lucas Onderwijs diverse notities en enkele kaderregelingen vervaardigd. De zelfstandige scholen van voorheen de Haagse Colleges (dHC) en nu Lucas VO Den Haag (LVODH) hebben eigen uitwerkingen hiervan gemaakt echter in de startnotitie van dHC is afgesproken hiervoor een gedeelde visie en uitgangspunten te formuleren. De uitwerking hiervan wordt op de scholen worden toegepast.

Integraal Personeelsbeleid

IPB zal worden ingezet als een kwaliteitsinstrument voor de kwaliteit van ons onderwijs en de kwaliteit van de medewerkers.

Integraal personeelsbeleid is gericht op de ontwikkeling van school/onderwijs en medewerker (OP/OOP). In het Persoonlijk Ontwikkelings Plan worden beide met elkaar verbonden. Het schoolplan geeft visie, richting, perspectief en concrete acties voor de onderwijsontwikkeling. Het competentieprofiel en de functiebeschrijving in de schoolcontext geeft richting aan de ontwikkeling van de medewerker. Het kwaliteitszorgsysteem waarborgt de toepassing van o.a. de plan-do-check-act cyclus.

IPB is geïntegreerd in de cyclus van school- en jaarplan. In de LVODH worden systematisch gesprekken gevoerd met medewerkers conform de kaderregeling “gesprekscyclus” Lucas Onderwijs. Er is een medewerker profiel op het Hofstede College gebaseerd op de SBL competenties voor OP. De functiebeschrijvingen van de LB, LC en LD docent hebben een competentieprofiel.

5.2 Bekwaamheidsdossier (BKD)

Het gehele VO van Lucas Onderwijs dus ook de scholen van de LVODH werken met het bekwaamheidsdossier (BKD) van Kwaliteitsscholen. Het BKD is een hulpmiddel bij de Pop-gesprekken en in de procedure om promotie (de functiemix) te maken.

Alle medewerkers dienen te werken aan het bekwaamheidsdossier. Het Hofstede College heeft een intern en technisch beheerder aangesteld voor het BKD. In het begeleiding/ beoordelingstraject en de gesprekscyclus is het BKD de basis.

Het behalen van een bevoegdheid is geen vrijblijvende zaak: bij aanstelling van een onbevoegde worden afspraken gemaakt over de opleiding, de bekostiging en de termijn. Daarbij wordt rekening gehouden met de taakbelasting. De gesprekscyclus wordt gevoerd door de teamleiders. De gesprekscyclus voor het management team wordt gevoerd door de directeur.

Voor scholing en ontwikkeling zijn budgetten beschikbaar. Iedere medewerker krijgt een budget van €500,- tot €600,-. De medewerkers van het Hofstede College zijn overeengekomen om dit als een gezamenlijk totaal budget te zien. De criteria voor een dergelijk traject zijn:

- Passend in het schoolplan/opleidingsplan van de school of aansluiten bij de actualiteit.
- Aansluiten bij de ambitie van betrokkenen.
- Passend in de ontwikkeling van betrokkenen.

Er wordt een nascholingscontract gesloten met de betrokkene m.b.t.:

- Percentage van de vergoeding van de kosten.
- Percentage van terugbetaling van kosten bij vertrek binnen 3 jaar.

5.3 Functiemix en functiebouwwerk

De functiemix

Het Hofstede College heeft de afgelopen jaren gewerkt met een procedure functiemix. Deze procedure is afgerond en het Hofstede College heeft 100% van de functiemix ingezet. De vastgestelde percentages uit 2011 van de randstad voor LB, LC en LD zijn behaald.

Vanaf 2016 wordt ingezet op het op peil houden van de percentages functiemix.

Promotie zal mogelijk blijven op voorwaarde van voldoende financiering en op voordracht van betrokken teamleider.

Het functiebouwwerk

In het functiebouwwerk van het Hofstede College zijn de volgende functies:

- Algemeen directeur
- Team leidende en coördinerende docenten
- OP: mentoren en docenten
- OOP: psycholoog, pedagogisch medewerkster en remedial teacher
- OOP: TOA's en instructeurs
- OOP: Stafmedewerker, systeembeheerder, administratief medewerkster, gebouwenbeheerder

5.4 Taakbeleid

Het taakbeleid (uitwerking per school, gebaseerd op het Lucasmodel) is met de GMR overeengekomen. De uitvoering is aan de schoolleiding. Zodra er een nieuwe CAO is vastgesteld wordt het taakbeleid zo nodig hierop aangepast.

Er wordt gebruik gemaakt van een normjaartaakformulier en het statusformulier dat basisgegevens inzichtelijk maakt. Dit formulier is hulpmiddel in de gesprekscyclus om vooraf, ook door de medewerker zelf, in te schatten welke verantwoordelijkheden kunnen worden opgepakt. Eind 2016 zal een nieuw taakbeleid worden vastgesteld op basis van de nieuwe CAO om de uitvoering van de structuur van het Hofstede College voor de toekomst te borgen.

5.5 Verzuimbeleid en preventie

Onder verzuimbeleid verstaan we het geheel aan plannen en maatregelen gericht op het voorkomen en verminderen van het (ziekte)verzuim. De verantwoordelijkheid voor het opstellen en uitvoeren van het verzuimbeleid ligt bij het bevoegd gezag en schoolleiding gezamenlijk. Allen laten zich hierin bijstaan door een gecertificeerde arbodienst.

Met dit verzuimbeleid worden de volgende doelstellingen nagestreefd:

- Het voorkomen dat medewerkers door het verrichten van hun werkzaamheden arbeidsongeschikt worden.
- De preventie van beroepsziekten.
- Het ziekteverzuim zo laag mogelijk houden.
- Het voldoen aan de wettelijke regels.

School en bestuur stellen zich verder ten doel het verzuimpercentage zo laag mogelijk te houden. Op de eerste plaats omdat zij zich verantwoordelijk voelen voor het welzijn van hun personeelsleden en daarnaast omdat verzuim de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs negatief kan beïnvloeden. Uitgangspunt hierbij is om te kijken wat de medewerker wel kan in plaats van niet kan.

De schoolleiding heeft de werkzaamheden en verantwoordelijkheden van de casemanager belegd bij de stafmedewerker P&O. Te onderscheiden werkzaamheden:

- Bewaken van de ziekte- en re-integratie trajecten.
- Afhandelen van de administratieve processen.
- Bewaken en begeleiden van afspraken en termijnen.
- Adviseren bij trajecten.
- Onderhouden van contacten met medewerkers en instanties (SMT, Arbodienst, UWV).
- Informeren van medewerkers en schoolleiding.

Niet alleen vanuit de wettelijke verplichting om te registreren, maar ook om het

ziekteverzuim te kunnen sturen, evalueren en bij te stellen draagt de casemanager zorg voor een zorgvuldige registratie en administratie van afwezigheid. Het Hofstede College maakt hiervoor, net als andere scholen van Lucas Onderwijs, gebruik van het programma Verzuimmanager van YouForce.

5.6 Inspraak en medezeggenschap

De schoolleiding vindt inspraak van het personeel op het schoolbeleid waardevol en van groot belang voor het draagvlak. Inspraak is op verschillende manieren en momenten mogelijk:

- Tijdens de algemene teamvergaderingen
- Tijdens de onder-, bovenbouw en vakvergaderingen
- In de ontwikkelgroepen samengesteld uit vertegenwoordigers uit de leerjaren en vakonderwijs

Het Hofstede College valt sinds 1982 onder de wettelijke regeling met betrekking tot de medezeggenschap op scholen. Het Hofstede College kent een eigen medezeggenschapsraad. Deze MR bestaat uit 4 gekozen ouders en 4 gekozen personeelsleden (PMR). Vergaderingen zijn openbaar, agenda en notulen liggen ter inzage op de school.

Het Hofstede College is door een personeelslid vertegenwoordigd in de Regio Raad, de regio MR van de LVODH. De LVODH is vervolgens vertegenwoordigd in de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voortgezet onderwijs (GMR-VO) van Lucas Onderwijs.

De MR vergadert 6 keer per jaar. Bij deze vergaderingen wordt de schoolleiding uitgenodigd.

5.7 Beleidsvoornemens

- Het op peil houden van de functiemix percentages.
- Het verder implementeren van het bekwaamheidsdossier van Kwaliteitsscholen.
- Het professionaliseren van de school-MR binnen de structuur van de LVODH (Regio Raad en GMR).
- Actief inzetten van het verzuimbeleid en training van de teamleiders hierin.

6. Financieel en materieel beleid

Het Hofstede College is een zelfstandige school en heeft dus een eigen Brinnummer maar maakt deel uit van de LVODH. Jaarlijks wordt in september de begroting en de meerjarenbegroting vastgesteld voor het daarop volgende jaar volgens een vast concept en met mallen vanuit de Lucas Onderwijs.

De basis voor deze begroting is het leerlingaantal op 1 oktober.

De LVODH gaat uit van een sluitende begrotingen. In deze berekening wordt rekening gehouden met alle denkbare variabelen: onderhoud, ziekteverzuim, afschrijvingen, voorzieningen en reserveringen. De twaalf scholen van de LVODH hebben een vereveningsfonds opgericht om onvoorziene omstandigheden het hoofd te kunnen bieden.

Voor de LVODH ontstaat een regio begroting van de twaalf scholen en het regiokantoor.

Bekostiging leermiddelen

Gelijk aan het overige voortgezet onderwijs ontvangt het Hofstede College per leerling een jaarlijks bedrag om de leermiddelen gratis te kunnen verstrekken. Per leerjaar worden de kosten van de leermiddelen jaarlijks vastgesteld. Juist door de invoering van de gratis leermiddelen is er een situatie ontstaan dat er meer geld beschikbaar is om de methodes en andere leermiddelen te verbeteren en te vernieuwen. De leermiddelen van het Praktijkonderwijs beperken zich niet tot boeken.

Materialen, verwerkingsmaterialen, oefenmaterialen en simulaties maken hier ook deel van uit.

Het Hofstede College heeft omwille van de financiële positie van de gezinnen de vrijwillige bijdrage laten vervallen. Deze is na de gratis leermiddelen niet meer ingevoerd. Kosten voor een schoolreis of excursie worden wel apart in rekening gebracht. In combinatie met de Haagse Ooievaarspas wordt dit voor vrijwel alle leerlingen mogelijk.

6.1 Beleidsvoornemens

Het Hofstede College conformeert zich als school van de LVODH aan de daar gemaakte afspraken. Het "speciale" van het Hofstede College mag niet verloren gaan in te algemeen beleid. Een praktijkschool vraagt om andere investeringen. Een leerlingaantal van 250 maakt een school klein, vaak te klein om zelfstandig te blijven. Een Praktijkschool met 250 leerlingen behoort tot de grote praktijkscholen en kan wel op eigen kracht blijven bestaan en heeft voldoende financiële ruimte voor determinatie en keuzes van leerlingen.

Het beleid is er op gericht de verantwoording te kunnen dragen als autonome school binnen de LVODH onder het bestuur van Lucas Onderwijs.

Bindende afspraken:

- Sluitend begroten en sluitend meerjaren begroten.
- Personeelsbeleid inzetten ter beheersing van de personele last en gemiddelde personele leeftijd.
- De percentages van de functiemix op peil houden met de beheersing van de bijbehorende kosten.
- Verder implementeren van het bekwaamheidsdossier van Kwaliteitsscholen.

7. Toekomstbeeld Hofstede-College

- Onderwijs dat competentie gericht wordt aangeboden.
- Onderwijs in een modern, goed geoutilleerd gebouw, speciaal ontworpen voor het praktijkonderwijs.
- Onderwijs dat aansluit bij ontwikkeling van omgeving en arbeidsmarkt.
- Onderwijs met in de onderbouw gericht aandacht voor het ontwikkelen van de schoolse- en sociale vaardigheden.
- Onderwijs dat gericht werkt aan ontwikkelingskansen en mogelijkheden van leerlingen met daarbij inzet van OPP/IOP/Curriculum. Daarbij gebruikmakend van het portfolio.
- Onderwijs met ruime stagemogelijkheden (algemeen en geaccrediteerd) en oriëntatie op de arbeidsmarkt en maatschappij.
- Onderwijs met verschillende uitstroommogelijkheden (PrO, Entree en EntreeA+) en verschillende uitstroomprofielen (Techniek, Horeca/voedsel en Leefomgeving, Zorg en Welzijn en Verkoop/Retail & Administratie
- Onderwijs dat samenwerkt met het bedrijfsleven voor toelevering van werk (simulatiebedrijf), het verzorgen van stageplaatsen en het invullen van vacatures.
- Onderwijs dat zich inhoudelijk heeft verrijkt met branchegerichte cursussen.
- Onderwijs dat wordt afgesloten met het landelijk diploma praktijkonderwijs (Platform PrO en LWV) als keurmerk voor de kwaliteit.
- Onderwijs dat na het verlaten van de school twee jaar zorgdraagt voor kwalitatieve nazorg van de schoolverlaters op de arbeidsmarkt en in het vervolgonderwijs.